Poštnina plačana v gotovini

ILUSTRIRANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 din

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto X. V Ljubljani, 8. decembra 1938. Štev. 49.

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Telefon št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: za 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/1 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dinarje znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostolpčna petitna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 milimetrov) din 7'—. Med oglasi stane vsaka petitna vrstica din 4'50. — Notice: — vsaka beseda din 2'—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0'50. Oglasni davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Kdor hudim odpušča, dobrim škodi.

SLOVENSKI PREGOVOR

Danes:

Pravici nihče ne uide...

(Gl. str. 4)

Na levi
Policija razganja stavkujoče delavce, ki so se zbrali pred zaprtimi Renaultovimi tovarnami v okolici Pariza.

Na desni
Léon Jouhaux, voditelj francoskih strokovnih organizacij (CGT) in glavni zagovornik splošne stavke 30. novembra.

Pismo iz Pariza

Komaj se ena vrzel za silo zadela, že zazeva spet druga, še večja. Ni še Ribbentrop prišel v Pariz, da slovesno podpiše nenapadalen pakt med Nemčijo in Francijo, že smo zaslišali nove grožnje iz Rima: »Nico hočemo, Korziko in Tunis!«

Takšnih in podobnih klicev smo zadnja leta že vajeni. Toda po Monakovem so vsaj optimisti med nami upali, da bodo počasi vendarle utihnili, ali se na vsaj vrnili v nekdanje mirnejše oblike. A dogaja se ravno narobe, tako kakor so prerokovali pesimisti: dinamizem diktatur postaja tem silnejši, čim bolj se daljša lestvica njegovih uspehov.

Če je v novembru še kateri Francoz veroval, da pomeni monakovski dogovor debelo piko na koncu evropskega razvoja do letošnjega oktobra, se je moral prav za Miklavža prepričati, da se je ta odrešilna pika razlezla v dvoumno tropičje in hkrati v grotesken pomišljaj.

Nica!

Noben Francoz še ni pozabil, da je Italija prostovoljno in iz resnične hvaležnosti odstopila to mesto Napoleonu III. Sredi preteklega stoletja Italija še ni bila zedinjena; ves severni del Apeninskega polotoka je bil v avstrijski oblasti. Ko je l. 1859. s pomočjo Francozov pognal Habsburge iz Lombardije, se je kralj Viktor Emanuel II. izkazal hvaležnega zavezniku in mu je l. 1860. odstopil vojvodino Savojsko in grofijo Nico — čeprav je bil italijanski narodni junak Garibaldi iz Nice doma. Toda odstop teh krajev ni v ničemer spominjal na kravje kupčije srednjeveških vladarjev; v Nici in na Savojskem se je vršil plebiscit, in nekdanja italijanska dežela se je brez slehernega pritiska, na podlagi korektno pojmovanega načela o samoodločbi narodov z velikansko večino izrekla za Francijo. To odločitev je potrdil tudi italijanski parlament.

Da ni Nica nikakšno pravo sporno jabolko med Italijo in Francijo, je dokaz že to, da vse od leta 1860. pa do danes, t. j. celih 78 let, ni bilo med latinskima sestrama nobenih razprtij zaradi nje. Prva resnejša napetost med Rimom in Parizom je nastala šele l. 1881., ko so Francozi dobili protektorat nad Tunisom. Italija je namreč že od nekdaj merila na ta predel Severne Afrike, a ne toliko iz nacionalističnih kakor iz imperialističnih nagibov. Iz užaljenosti, ker jo je Francija prehitela, se je Italija takrat približala Nemčiji in sklenila z njo in s svojo dotedanjo smrtno sovražnico Avstro-Ogrsko trozvezo, naperjeno proti Franciji. Razmerje med obema latinskima sestrama se je popravilo šele v začetku tekočega stoletja: Italija je kot odškodnino za Tunis dobila Tripolitanijo.

In Korzika?

Nihče ne taji, da je Korzika po svojem prvotnem prebivalstvu mnogo bližja Italiji kakor Franciji: otok je bil več stoletij podložen genovski republiki in šele od leta 1768. je v francoskih rokah. Toda vprašam vas: ali mislite, da je golo naključje, da je prišel prvi in največji francoski cesar iz krajev, ki so se bili baš tadaj priključili Franciji? In da rodbina Pozzo di Borgo, sovražnica Bonaparta, ne čuti nič manj francoski kakor najgorečnejši francoski patriot? Prejšnji pariški prefekt Chiappe, ministra Piétri in Campinchi, odvetnik de Moro-Giafferi, eden izmed najslavnejših pariških zagovornikov — vsi so Korzičani. Francija pozna dragoceno skrivnost, kako je moči prikleniti druge narodnosti nase: s spoštovanjem njihove samobitnosti. Pojasnilo te francoske skrivnosti je v tem, da se je Francija tako zgodaj oklenila nacionalne ideje in da je — če je bilo v prejšnjih, mirnejših časih to sploh potrebno — narodnostni šovinizem že zdavnaj prebolela. Francoska narodna država se je rodila v veliki revoluciji l. 1789., in to novo Francijo sta pomagali oblikovati prav tako Alzacija kakor Korzika.

Povejmo na kratko: i Nica i Korzika čutita francoski, zato se nam tu ni bati nobene iredente. Pri Tunisu bi bila stvar v toliko drugačna, da tod ne igra glavne vloge nacionalizem ampak imperializem. Spontane manifestacije tuniškega prebivalstva za Francijo so dokaz, da si je francoska kolonijska politika s svojim širokosrčnim liberalizmom in demokratskim duhom znala i razum i srce teh krajev pridobiti na svojo stran. V kolikor pride vpoštev imperialistična stran zadeve, moramo pa na ves glas povedati, da je Tunis francoskemu imperiju neobhodno potreben, zato ga ni politika med nami, ki bi ga mogel ali smel žrtvovati.

Druga je seveda z narodnostnimi koncesijami znotraj protektorata. Tunis šteje na 125.000 km² 2.6 milijona ljudi, med njimi 213.000 Evropcev in 59.000 Židov. Od Evropcev je po štetju l. 1936. 108.000 Francozov in 94.000 Italijanov; l. 1926. je bilo razmerje 71.000 : 89.000, še mnogo slabše razmerje je bilo pa za Francoze leta 1911. (88.000 Italijanov in 44.000 Francozov). Zadnje desetletje je francoska vlada poostrila pogoje za italijansko priseljevanje — zakaj jih ne bi zdaj spet omilila, če bi bilo od tega odvisno prijateljsko sožitje med obema sredozemskima velesilama? O takšnih koncesijah bi naš rimski poslanik mogel govoriti z grofom Cianom — o drugačnih ne.

Y. O.

Na levi
Italijanski zunanji minister grof Ciano, po čigar govoru v rimskem parlamentu so poslanci vzklikali: »Hočemo Nico, Korziko, Tunis in Džibuti!«

Na desni
Pogled na Tunis, glavno mesto francoske afriške kolonije istega imena.

Po propadli stavki

Splošna delavska in uradniška stavka na Francoskem je propadla. Od 5 milijonov nameščencev jih je 30. novembra pustilo delo samo pičla 2 milijona. Daladier je zmagal...

In vendar predsednik francoske vlade te zmage ne more biti prav vesel. Izgubil je svoje dosedanje zaveznike na levi, ne da bi si bil pridobil novih na desni. Morda bodo 8. t. m. desničarji glasovali zanj in rešili njegov kabinet; ali to še ne pomeni, da se bo mogel stalno zanašati na njihovo pomoč. Poslej bo Daladier na milost in nemilost izročen tistim, na katere je šel pred tremi leti s puškami in topovi...

Toda takšna ugotovitev je po drugi strani le borna tolažba levičarjem v njihovem porazu. Izgubili so bitko, ker so bili needini. A njihova nesložnost je posledica njihove moralne krize v usodnih septembrskih in oktobrskih dneh. Takrat so baš njihove strokovne organizacije najbolj navdušeno ploskale Daladierju, da je »rešil mir«. Takrat so baš Blumovi ljudje prvi zasadili lopato za grob češkoslovaške demokracije. Božji mlini so to pot mleli neznansko naglo...

... A to tudi Daladierju ne more biti v tolažbo.

Simptomi...

V sredo 30. novembra so se vršile na Angleškem že sedme nadomestne volitve po Monakovem, in sicer v Fyldu. Konservativni kandidat je dobil 38.263 glasov (pri splošnih volitvah pred tremi leti 39.731), njegova laburistična nasprotnica pa 17.648 (16.379). Konservativna večina je torej padla s 23.352 (l. 1935.) na 20.615.

V sedmih okrožjih, kjer so se po Monakovem vršile nadomestne volitve, je vlada dobila pri splošnih volitvah pred tremi leti 189.965 glasov, opozicija pa 141.086. Letos je vlada dobila v teh okrožjih 184.878 glasov, t. j. za dobrih 5000 manj, opozicija pa 166.301 (za 25.000 več). Konservativna večina je torej skopnela z 48.879 glasov na 18.577.

Poljska preorientacija

Že v prejšnji številki smo na kratko omenili podpis nove pogodbe med Poljsko in sovjetsko Rusijo. Dogodek je za ljudi, ki so bili leta in leta vajeni brati samo o sovraštvu med obema vzhodnima slovanskima narodoma, vse prej ko razumljiv, a kljub temu ni nelogičen. Toda namesto obširnega komentarja naj rajši nanizamo po vrsti vse, kar se je zgodilo v zadnjih dneh v Srednji Evropi; stvar nam bo potem mnogo nazornejša.

1. Odločen nastop Nemčije proti skupni meji med Ogrsko in Poljsko preko Podkarpatske Rusije; načrt o zidavi nemške avtomobilske ceste čez to deželo proti vzhodu; glasovi o skorajšnji sklenitvi tesne zveze med Nemčijo in Češkoslovaško ne samo na gospodarskem in političnem temveč celo na vojaškem področju.

2. Atentat romunske Železne garde v Cluju (atentat se je pripetil ravno v času, ko se je kralj Karol vračal domov z obiska na Angleškem, v Belgiji, na Francoskem in v Nemčiji); koj nato ustrelitev voditelja Železne garde Codreana in njegovih pajdašev; obisk francoske gospodarske delegacije v Romuniji; povišanje francoskega poslaništva v Bukareští v veleposlaništvo.

3. Ogrska vladna kriza.

4. Sestanek šefov generalnih štabov Balkanske zveze v Atenah.

5. Obisk Nj. Vis. kneza Pavla v Londonu.

Dr. Beneš

Nič novega ni, da skuša nov režim postaviti prejšnjega na sramotni oder. To doživljamo pravkar tudi na Češkoslovaškem. Slišijo se celo glasovi, da misli nova, agrarska vladavina, obtožiti prejšnjega prezidenta dr. Beneša zaradi... veleizdaje.

Dr. Beneš se zdaj mudi na Angleškem. Zapustil je domovino sporazumno z vsemi poklicanimi praškimi činitelji. Preden je odšel, je moral urediti nešteto stvari; po poročilih praških listov iz tistih dni, je moral pred odhodom dobiti dovoljenje vojaških oblasti — dr. Beneš je rezervni major — potni list, dovoljenje narodne banke, da sme kupiti vozni listek za tujino, itd. »Toda njegov prostovoljni odhod na tuje,« je takrat pisalo »České Slovo«, je imel še eno stran, ki je ne gre pozabiti: dr. Beneš je bil prisiljen iti v tujino, če hoče živeti. Bivši prezident je bil edini čsl. politik, ki je javno položil račun o svojem premoženju, ko se je začela prostaška gonja proti njemu. Danes mu bosta njegovo obsežno znanje in izobrazba pomagali, da si bo s predavanji na tujih vseučiliščih zaslužil za življenje.«

Pripomnili bi še to, da je bil dr. Beneš 17 let zunanji minister, nekaj časa tudi predsednik vlade in tri leta predsednik republike. Ko je Masaryk kmalu po ustanovitvi države dobil narodni dar, so pisali listi, da ga je delil z dr. Benešem. Ta Masarykov dar in njegovi redni dohodki so bili vse premoženje dr. Beneša; od države ne dobiva nobene druge apanaže.

Še danes se gode na svetu stvari, ki jih ne moremo verjeti. Zde se nam kakor pravljice, a so vendar resnične. Včasih niti niso kakor pravljice, kajti v pravljici zmaga pravica, in tudi zato ne, ker nam gredo preveč do srca, ker so preveč neusmiljene in nečloveške. Danes naj bo tudi na tem mestu govora o takšni nelepi pravljici.

Mesto dogajanja je Ljubljana. Predmet — otroci. Prav za prav štiri punčke. Tri so iz dobro situiranih, boljših krogov, četrta je pa iz zelo skromnih razmer — nezakonski otrok je.

Vse štiri hodijo v isti razred. Skupaj hodijo v šolo in iz šole vse dotlej, dokler ne zvedo, da njihova sošolka nima očka in da ga tudi nikoli ni imela. Novica, da ima dekletce samo mamico, ne pa očeta, učinkuje v dveh »boljših« družinah kakor bomba. In posledica? Dve »boljši« in ugledni dami prepovesta svojima hčerkama, da bi se družile s prijateljico, ki nima očka.

Vendar njena nezakonska mati prav tako skrbi za otroka. Skrbi za njegovo šolanje, skrbi, da hčerka ne trpi pomanjkanja, da je toplo oblečena, pač skrbi zanjo, kolikor more. To je vendar razumljivo. Nezakonska mati je zaradi svojega otroka prestala toliko gorja in si želi, da bi imel njen otrok boljšo bodočnost, manj skrbi in manj ponižanja kakor ga je doživela sama.

Od treh boljših in dobro situiranih družin ima samo ena gospa socialni čut, srce in pamet. Samo z njeno zakonsko hčerko se ta nezakonski revček lahko igra. Samo k njej lahko pride v vas. Pri drugih ne zaležejo ne lepo vedenje, ne dobro spričevalo, ne nikakršna druga kvaliteta, ker — otrok je nezakonski.

Časi so se spremenili. Mislili smo, da so se tudi ljudje spremenili. A to ni res. Naša resnična, grda pravljica nam pove, da je na svetu še veliko ošabnih ljudi, brez srca in brez socialnega čuta.

H. K.

Reven kmet je posinovil bogatega Žida za par tisočakov

Kako je premeten nemški Žid hotel priti do našega državljanstva in do svojega denarja

Sarajevo, decembra.

Znano je, kako si žele nemški Židje tujega državljanstva, ne samo, da bi bili varni pred preganjanjem, pač pa tudi, da bi lahko prišli do svojega denarja, ki navadno ostane v Nemčiji in ki bi ga sicer zasegla država. Bogatim Židinjam si ni težko priboriti tujega državljanstva; še lani so prihajale v naše kraje, posebno v Srbijo bogate Židinje, mlade in lepe, pa tudi priletne in že prave starke. Vse so imele samo eno željo: poročiti se z našim državljanom in tako dobiti naše državljanstvo. Navadno se jim je takšen načrt redno posrečil, kajti za svoj denar so že dobile primernega moža. Plačale so ga po svoji uvidevnosti pa tudi po zahtevah takšnih začasnih mož.

Ko je prišla takšna Židinja v našo državo, je najprej prestopila v muslimansko ali pravoslavno vero. Nato je pohitela h kakšnemu znanemu odvetniku, mu obljubila lepo nagrado, ako ji priskrbi moža. To ni bilo težko. Na prebitek je bilo možakov, posebno starih, ki so se za dobro plačilo radi ženili s temi Židinjami. Dobili so za poroko več tisočakov, včasih se je moral pa ta ali oni zadovoljiti tudi samo s stotakom. Kakor koli že, mož je moral podpisati hkrati s poročno listino tudi že ločilno listino. Tako je takšna žena ostala tudi po poroki še nevesta, praktično vsaj črno na belem je bila pa poročena in ločena žena.

Teže je pa Židu dobiti naše državljanstvo, na ženitev pač ne more računati. Židje so torej dokaj na slabšem kakor njih tovarišice, kajpak samo tisti, ki niso tako iznajdljivi kakor Žid Jožef Izrael iz Berlina. Ta Žid je pred nekaj tedni zbežal iz Berlina v Prago, od ondod pa v našo državo. Prišel je vse do Sarajeva, tamkaj je imel namreč nekega znanega odvetnika, tudi Žida.

S prošnjami in obljubami je dosegel, da mu je odvetnik pomagal pri njegovem drznem načrtu. Treba si je bilo kar najhitreje pridobiti naše državljanstvo, a kako? Naposled sta se z združenimi močmi nečesa pametnega domislila.

Najprej je Žid prestopil v pravoslavno vero. Nato sta pa z odvetnikom vred poiskala nekega siromašnega kmetiča, Petra Tešanovića iz Trnova, njega je odvetnik na videz poznal. Oba sta ga prigovarjala, naj Žida Izraela posinovi. Peter se je po dolgem oklevanju vdal, posebno, ko je pomislil na tisočake, ki sta mu jih obljubila. Tako so sklenili kupčijo.

Pri okrajnem sodišču so sestavili zapisnik, v njem Peter Tešanović priznava, da posinovi Jožefa Izraela iz Berlina. Okrajno sodišče je pregledalo ta primer samo s formalne strani in je priznalo, da je popolnoma zakonit.

Ko so tako sklenili pogodbo, in sicer pogodbo za državljanstvo, je Jovan Izrael Tešanović — tako se zdaj piše — po svojem odvetniku zaprosil pri okrajnem načelstvu za potni list za več evropskih držav. Uradniku, ki je potne liste urejal, se je zdelo sumljivo, da je Jovan Izrael Tešanović rojen v Berlinu in da ni niti ure še preživel v trnovski občini, kamor zdaj spada. Zato mu ni hotel potrditi potnega lista. Kmalu nato je pa prišlo tudi od ministrstva notranjih del potrdilo, da sme potne liste v takšnem primeru izdati samo ministrstvo.

Za zdaj še ne vemo, ali bo premeteni Žid ostal naš državljan in ali bo smel dvigniti svoj denar v Nemčiji in potovati po evropskih državah. Vse Sarajevo, sploh vsa Bosna napeto čaka, kakšen konec bo imela ta nenavadna zadevščina s posinovljenjem zaradi državljanstva.

Politični teden

20letnico Jugoslavije so po vseh jugoslovanskih mestih kar najslovesneje proslavili. Povsod so se vršile proslave, slavnostne akademije in druge manifestacije. Ob tej priliki je v imenu Nj. Vel. kralja kraljevo namestništvo na predlog pravosodnega ministra izdalo prvodecembrsko amnestijo in pomilostitev. Ob 20letnici Jugoslavije so se naše države spomnili tudi veliki tuji časopisi in so o njenem notranje in zunanjepolitičnem položaju pisali zelo pohvalno. Jugoslavija uživa ob svoji dvajsetletnici ugled po vsem svetu. — **Volilna borba** postaja vse bolj napeta. Voditelji obeh glavnih kandidatnih list si prizadevajo, da si zadnji teden pridobe svoje volilce. Predsednik vlade dr. Stojadinović in notranji minister dr. Korošec, kakor tudi drugi ministri in poslanci prirejajo volilne shode po raznih krajih Jugoslavije. Dr. Korošec je imel volilne shode JRZ v Celju, Mariboru in Ljubljani, kjer je govoril na tisoče volilcem. Minister dr. Krek je imel volilne shode v Mokronogu in Št. Rupertu na Dolenjskem. — **Predsednik vlade** dr. Stojadinović in notranji minister dr. Korošec bosta imela na praznik 8. decembra velik volilni shod v Ljubljani. Za govora obeh najvažnejših nosilcev sedanjega režima vlada veliko zanimanje. — **Varuh dinarja** je po izjavi guvernerja Narodne banke, Narodna banka sama. Ohranitev stabilnosti dinarja je glavni smoter naše valutne politike. Dinar se že nekaj let prišteva med zdrave in solidne valute, zato uživa zaupanje doma in v tujini.

***

Za predsednika ČSR je bil soglasno izvoljen predsednik upravnega sodišča ČSR dr. Emil Hacha. Pri glasovanju v narodni skupščini komunisti in poslanci manjšin niso glasovali. Takoj po izvolitvi je novi predsednik podal slovesno zaobljubo. V spremstvu zbranih odličnikov se je v sprevodu podal na Hradčane. Vso pot so ga ljudje navdušeno pozdravljali. — **Vodjo romunske »železne garde« Codreanuja** in 12 njegovih soobsojencev je ubila njihova straža. Ko so jih prepeljali z vojaškim avtomobilom iz kaznilnice v vojaške zapore, je na samotnem kraju avtomobil napadla tropa njihovih pristašev, ki jih je hotela osvoboditi. Poskus pa se ni posrečil, ker so orožniki kaznjence postrelili. »Železna garda« je fašistično usmerjena in je nasprotna sedanji vladi, zato jo je vlada tudi prepovedala. Njen vodja in 12 drugih obsojencev je bilo zaprtih zaradi atentata na predsednika vlade Duca. — **Splošna stavka**, ki je bila napovedana za preteklo sredo v Franciji, ni uspela. Javne ustanove so poslovale skoraj popolnoma normalno, a tudi v industriji stavka ni bila popolna. V kovinski industriji je stavkalo od 25 do 30 odstotkov delavcev, nekoliko več pa v stavbni, okrog 40 odstotkov. Najbolj je bila popolna stavka tipografov. Francoska vlada je zadovoljna z uspehom protistavkovnega gibanja. — **Oporoko pokojnega turškega predsednika** Kemala Ataturka je pretekli teden odprlo sodišče v Ankari. Ataturk je vse svoje premoženje, okrog 250 milijonov dinarjev, zapustil narodni stranki pod pogojem, da bo vsako leto izplačala njegovi sestri določeno vsoto. Večje vsote je namenil tudi ustanovam in društvom, ki se bavijo s proučevanjem turške zgodovine in turškega jezika. — **Perzijskega šaha** je povabil v Berlin kancler Hitler na uradni obisk. Šah je vabilo sprejel. To vabilo kaže, da hoče Nemčija svoj vpliv razširiti preko Balkana na bližnji vzhod, zlasti pa na Iran, Irak in Afganistan. — **Madžarski poslanik** v Berlinu, ki so ga pred kratkim poklicali v Budimpešto, se ne bo več vrnil na svoje mesto. To je posledica nesoglasij, ki so nastala med Nemci in Madžari zaradi Podkarpatske Rusije. — **Japonci imajo na Kitajskem** čedalje večje težkoče. Kitajci jih izrivajo iz svoje dežele in so dosegli že nekaj pomembnih uspehov. Na vseh frontah so začeli izvajati hud pritisk na Japonce. — **Angleški ministrski predsednik** Chamberlain in zunanji minister Halifax bosta 10. januarja prihodnjega leta odšla v Rim. Razgovarjala se bosta z vodilnimi italijanskimi državniki o važnih političnih vprašanjih. Ob tej priliki ju bo sprejel italijanski kralj v avdienco. — **Angleška vlada** je razpisala 55 milijard dinarjev notranjega posojila. Ta denar bo potrebovala za oboroževanje. — **Nova čsl. vlada** je že sestavljena. Predsednik osrednje vlade je dr. Rudolf Beran in hkrati predsednik češke vlade. Zunanji minister je dr. Chwalkovsky. Predsednik slovaške vlade je dr. Tiso, predsednik podkarpatske vlade pa msgr. Vološin. — **Zaradi vladnih ukrepov** proti voditeljem stavkovnega gibanja v Franciji je prišlo do nove stavke. Javne in državne nameščence so zadele precej hude kazni. Število nezaposlenih je čez noč poskočilo od 250.000 na 750.000. Odpuščenih je bilo tudi veliko državnih nameščencev. — **Italijanski zunanji minister** grof Ciano je imel v italijanskem parlamentu velik govor. V njem je med drugim dejal, da so Nica, Korzika in Tunis, pa tudi Džibuti naravna težnja italijanskega naroda. Govor je izzval veliko navdušenje in vzklikanje v italijanskem parlamentu. Francoski tisk je pa zaradi te izjave silno razburjen. Francoska vlada je po svojem poslaniku protestirala pri italijanskem zunanjem ministrstvu zaradi protifrancoskih demonstracij v parlamentu. — **Bivši angleški zunanji minister** Antony Eden bo v kratkem odpotoval v Ameriko. Njegova pot ni političnega značaja, imel pa bo važne razgovore z ameriškimi državniki in politiki. Sprejel ga bo tudi predsednik Roosevelt. Njegovemu obisku v Ameriki pripisujejo politični krogi velik pomen.

JULIJ KLEIN
LJUBLJANA, Wolfova ul. 4
SPECIALNI ATELJE
za okvirenje slik in gobelinov

Huda nesreča tovornega avtomobila se je pretekli teden primerila na cesti iz Brežic proti Dolenjskim Toplicam. Cesta je zelo prometna a žal v silno slabem stanju, posebno kadar je deževno vreme in je cesta razmočena. Tovorni avtomobil je bil težko naložen in je vozil pravilno po desni strani, da se je izogibal voznikov. Zadnje kolo avtomobila je zdrknilo čez rob ceste in potegnilo za seboj avtomobil, da se je prevrnil v jarek. Pri tem se je vse naloženo trgovsko blago streslo iz zabojev in po njivi. Na srečo ni bilo človeških žrtev, pač pa se je avtomobil precej poškodoval.

Zavraten zločin se je zgodil v Veščici pri Ljutomeru. 72letni gospodar je ležal v postelji, njegov sin je pa sedel pri oknu; na lepem je nekdo od zunaj ustrelil v hišo. Krogla je zadela 25letnega sina Karola v trebuh, mu zadaj izstopila, potlej pa šinila očetu v glavo, da je na mestu izdihnil. Sin se bori s smrtjo in je le malo upanja, da bi okreval. Za zločincem ni sledu.

Drevo se je zrušilo v gozdu na 42letnega delavca Janeza Ruparja iz Krvave peči pri Velikih Laščah. Težko deblo mu je prizadejalo precej hude poškodbe. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico

Za 3.500 dinarjev je osleparil neznani sleparski ponarejevalec denarja posestnika Josipa Udriha iz Sv. Petra v Savinjski dolini. Pripovedoval mu je, da denar potrebuje za vzorec, ker bo ponarejal bankovce in kovance. Ko mu je lahkoverni posestnik izročil denar, je slepar, ki se je izdajal pod tujim imenom, izginil brez sledu.

Božična darila
A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Vlom v vilo ljubljanskega trgovca Oskarja Schmidta na Lescah so izvršili neznani tatovi in odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Srebrn pribor, prte, posodo, fotografski aparat, perilo in še več drugih predmetov. Tatov zdaj še niso prijeli.

Protituberkulozni dispanzer in Zdravstveni dom so otvorili 4. decembra t. l. v Slovenjem Gradcu po požrtvovalnem prizadevanju protituberkulozne lige in s pomočjo krajevnih činiteljev. Obe ustanovi sta bili za socialno in zdravstveno zanemarjene kraje silno potrebni. V Zdravstvenem domu bodo oddelki: dečji dispanzer, šolska poliklinika in posvetovalnica za matere.

Mednarodnega kongresa za pobijanje raka, ki se sestane vsako leto, se je letos udeležil tudi delegat iz Jugoslavije, docent zagrebške medicinske fakultete dr. Körbler. Letošnji kongres zaseda v Parizu na Sorbonni.

Sezonski delavci iz Jugoslavije imajo pravico do brezplačnega povratka iz Nemčije. Tisti, ki so šli v Nemčijo že lani, imajo pravico brezplačne vožnje do Passaua, tisti, ki so šli v Nemčijo letos, pa imajo brezplačno vožnjo do naše državne meje.

Kolo je zdrobilo nogo 8letnemu šolarju na poti iz Rakičana v Mursko Soboto. Ko je šel domov, se je obesil na voz. Po nesreči pa mu je ušla noga v kolo, ki mu jo je zdrobilo. Prepeljali so ga v bolnišnico v Mursko Soboto, kjer se trudijo, da bi mu obdržali nogo.

Novo zavetišče za dijake je poskrbelo društvo »Dom in šola« na bežigrajski gimnaziji svojim dijakom s podporo banske uprave. Na to gimnazijo se vozi okrog 200 dijakov, ki bodo odslej lahko v zavetišču na toplem v opoldanskih urah, ko morajo čakati na vlak.

Brez težav deluje Darmol. K temu prijetnost pri uporabi; nobenega kuhanja čajev, niti požiranja krogljic in ne grenkih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreizkušenimi preparati, temveč uredite svojo prebavo s priljubljenim odvajalnim sredstvom Darmol. — Dobi se v vseh lekarnah. Reg. 25.801/37.

Tovorni vlak je vrgel s proge 24letnega železniškega uslužbenca Karla Štoka iz Žabrega pri Poljčanah. Vračal se je domov po železniški progi in je preslišal vlak, ki je pripeljal za njim, ga zgrabil in ga vrgel vsega okrvavljenega s proge. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Ogenj je uničil domačijo Katarine Volmajerjeve iz Spodnje Kaple. Ogenj je povzročila dekla, ki je po neprevidnosti s treskami svetila v hlevu, polnem listja. Listje se je vnelo in ves napor, da bi ogenj pogasili, je bil zaman. Poslopje je zgorelo do tal. Škoda znaša okrog 12.000 dinarjev.

Državno kobilarno bodo ustanovili na Pragerskem, kjer je država kupila posestvo za konjerejo v izmeri 70 ha. Na tem posestvu bodo lahko gojili 60 do 70 konj. S tem smo dobili v dravski banovini kobilarno, ki je zaradi slabega stanja konjereje že nujno potrebna. Kmetijsko ministrstvo je že odobrilo kredit za nakup plemenskih kobil.

Smrtna nesreča se je primerila na železniški progi pri Trbovljah. Z dela se je okrog desete ure zvečer ves truden vračal kovač Slavko Blatnik, ki je bil zaposlen pri obnovitvenih delih zasavske elektrarne. Moral je preko železniške proge, a zapornice so bile ravno spuščene, ko je prišel do ceste. Zlezel je na železniško progo in čakal, da bo prišel vlak. Najbrže je bil tako zamišljen, da ni videl prihajati vlaka po tistem tiru, ki je stal sam na njem. Brzi vlak ga je zgrabil in mu popolnoma zdrobil lobanjo, truplo je pa prišlo pod kolesa, ki so ga popolnoma razmesarila.

Sava je navrgla truplo utopljenca, ki so v njem spoznali 35letnega Jakoba Krmelja, zaposlenega pri nekem podjetju v Št. Vidu. Bil je zelo varčen in priden in se je pred mesecem dni poročil. Takoj drugo jutro po poroki je sedel na kolo in se odpeljal, ženi je pa pustil pismo. V njem jo prosi, naj mu odpusti, ker gre prostovoljno v smrt. Vzroka ni navedel in tudi drugi ne morejo rešiti uganke njegove smrti.

Higienski muzej bodo v kratkem odprli v Zagrebu. Muzej se pripravlja po iniciativi Higienskega zavoda po vzoru velikega higienskega muzeja v Dresdenu. Prostore je preuredila mestna občina, upravo in vodstvo muzeja so pa prevzeli strokovnjaki Higienskega zavoda.

Uspešno pobijanje pegastega legarja se že dalj časa vrši v vrbaski banovini. Tam se je namreč v nekaterih občinah pojavila ta nalezljiva bolezen in našteli so že okrog 400 bolnikov. Banjaluški Higienski zavod je začel z akcijo proti tej bolezni, da jo čimprej zatre. V vse okužene vasi pošilja potujoče kopališče, ki se v njem okopljejo vsi vaščani.

Pastirček je povzročil kratek stik v daljnovodu 35.000 voltov napetosti. 13letni pastir iz Bohove pri Hočah se je hotel nekoliko poigrati, da bi videl, kako gori, zato je vrgel žico na električni daljnovod falske elektrarne. Žica je pa obvisela na zdolnji fazi daljnovoda. Mimo je prišel prevžitkar Štefan Telečič iz Bohove, ki ga je zadela bingljajoča žica, da ga je vrglo šest metrov daleč stran, kjer je obležal z opeklinami na rokah. Ko je šel mimo 17letni Ivan Zajšek, je hotel žico odstraniti. Zapletla se je pa še v zgornjo fazo naprave; iz daljnovoda je švignil velik plamen in odjeknil močan pok. V falski elektrarni so ugotovili kratek stik. Škoda znaša okrog tri tisoč dinarjev.

Na lovu se je ponesrečil rudniški jamomerec Slavko Rogljič iz Hrastnika. Naboj je eksplodiral v puškini cevi in lovec je dobil hude rane po rokah. V ljubljanski bolnišnici so mu morali odrezati mezinec in prstanec leve roke.

Z vrelim lugom se je opekel 35letni delavec Ignac Skerle v tovarni Zlatorog v Mariboru. Odprl je zamašek na posodi, ki je bil v njej vrel lug. Tekočina ga je obrizgala po prsih, rokah in hrbtu. Dobil je hude opekline in so ga morali takoj prepeljati v bolnišnico.

S plinom se je zastrupil 23letni Zijo Kopiljaković iz Sarajeva. Zaprl se je v svojo sobo, zažgal oglje in legel. Ko je prišla mati, ga je našla že mrtvega, pustil ji je pa pismo. V smrt je šel zato, ker je oče zapustil mater. Morala je zanj skrbeti sama, ker je bil brez dela. — Neprostovoljno pa sta se zastrupila s plinom pekovska vajenca 18letni Jakob Hebl in 15letni Ivan Šmit v Osijeku. Preden sta legla, sta si v sobici zakurila peč z ogljem. Zjutraj so našli enega mrtvega, drugega pa nezavestnega. Prepeljali so ga v bolnišnico, a je le malo upanja, da bi okreval.

Ženo je pobil s sekiro mesar Radosav Dragomilović iz vasi Gabrovice pri Beogradu. Pred leti se je poročil z vdovo, ki je imela 18letno hčerko, sam je pa imel 15letno hčerko. Obedve sta se zmerom prepirali, zato sta zakonca sklenila, da starejšo hčer omožita. To sta tudi storila, a ker je bil ženin reven, ju je podpirala njena mati. Nazadnje je prišlo do hudega prepira med njo in možem in mož je ženo pobil s sekiro. Prepeljali so jo v bolnišnico, moža pa v zapor.

Neznan tat je okradel Kristo Raznožnikovo iz Ljubljane v njenem stanovanju. Odnesel ji je zlato damsko uro, dve zlati zapestnici, zlat prstan, srebrno dozo in majhen gledališki daljnogled, vse skupaj vredno okrog 2000 dinarjev.

Trije cigani se že nekaj časa klatijo po Dolenjskem. Pred kratkim so vdrli v neko stanovanje v bližini Kostanjevice in so odnesli veliko ženske in moške obleke. Vlomili so pa še pri dveh posestnikih v Orehovici pri Kostanjevici in prav tako pobrali veliko obleke. Orožniki jih le težko zasledujejo, ker so cigani zelo nasilni in so oboroženi z vojaškimi samokresi.

Dva samomora. V neki kleti v Ljubljani so našli na stopnicah mrtvega nekega moškega. Ko so poklicali policijo, so ugotovili, da je to invalid Jakob Fras iz Ivanjkovcev pri Ljutomeru. Zastrupil se je z monoksidom. — V Zidanem mostu se je pa zastrupil mladi Mariborčan Artur Fabijani. Pripeljal se je v Zidani most in se na državni praznik udeležil proslave, potlej je pa krenil na parobek gozda in si pognal kroglo v glavo. Vzrok obeh samomorov je neznan.

Že tretja pošiljka zimskih sukenj, sedaj po znižanih cenah, od cenenih do najfinejših

Tivar obleke

Nasproti glavne pošte, Ljubljana

Osebne vesti

Poročili so se: V Ljubljani: g. Vojin Jovanović, prometni uradnik iz Hrastnika, in gdč. Jožica Vreševa, uradnica tovarne »Jugobruna« iz Kranja. V Mariboru: dr. Odon Planinšek, sodnik okrožnega sodišča v Murski Soboti, in gdč. Milka Senčarjeva, meščanskošolska učiteljica. — Čestitamo!

Umrli so: V Ljubljani: Antonija Clemenzova, uradnica; Frančiška Mallnerjeva, roj. Legatova; 70letni Anton Tomšič, ključavničar drž. žel. v pok.; Zvonka Juvanova. V Kamniku: Ana Novakova, vdova viš. poštarja. Na Javorniku: Mihael Okrožnik-Pačnik, tovarniški mojster v pok. V Vojniku: 74letni čevljarski mojster Josip Ribizil. Na Bregu pri Ptuju: Elizabeta Zorkova. V Rovtah pri Podnartu: 39letni Anton Klemenčič, pos. V Oplotnici: Franc Hasenbüchl, velepos. V Kranju: Ivana Miheličeva. Na Golniku: Božin Bulatović, podporočnik. V Celju: 83letna Ana Straškova, vdova po čevljarskem mojstru in trgovcu; 49letni Franc Kranjc, friz. mojster in pos. V Mariboru: 51letna Frančiška Bezaničeva, pos. in gost. V Ribnici: Ivan Rus. V Lazah pri Borovnici: Franc Garin, žel. in pos. — Naše iskreno sožalje!

Igra z listnico

Kako je premeten slepar sugeriral poštenim Francozom, da so tatovi

Pariz, decembra. Bilo je na dirkališču v Auteuillu, sredi velike gneče. Neki elegantno oblečeni gospod je hitro spustil v žep nekega drugega, prav tako dobro oblečenega in spoštovanja vrednega gospoda, listnico.

Nihče ni ničesar opazil. Potlej se je pa prvi gospod, ki se je na tako svojevrsten način iznebil svoje listnice, zgrabil za suknjič, živčno brskal po vseh svojih žepih, delal se je strahovito osuplega. Zakričal je in svojega soseda prodirno motril. Naposled ga je zgrabil za ramo in glasno zakričal: »Gospod, pravkar ste me okradli!«

»Kako? Kaj?«

»Pri sebi sem imel usnjato listnico s svojim monogramom, v njej pa so bile moje listine, 950 frankov denarja in dva čeka za Crédit Lyonnais.«

»Ali ste znoreli? Mene hočete obdolžiti tatvine? Jaz sem notar. Lahko dobite še pošteno zaušnico, če pri priči ne izginete.«

»Če ne bi sam videl, vas ne bi obdolžil. Sicer pa obstoji čisto preprosto sredstvo, da operete svojo čast.« Pogledal je na množico, ki se je natepla okrog njiju in dejal:

»Skupaj greva na stražnico in tam boste izpraznili svoje žepe.«

»To lahko takoj storim, in sicer pred vsemi temi pričami.«

‚Tat' se je zgrabil za svoje žepe, se zdrznil, prebledel in z nič kaj duhovitim obrazom izvlekel iz žepa pravkar opisano listnico.

»Ne razumem... To mi je nerazumljivo... Kako je le to mogoče?« je zastokal osupel.

»To zadostuje,« je zamrmral njegov sosed. »Pojdite z menoj na stražnico. Bova že tam uredila.«

Oba sta krenila do prve stražnice, za njima je šla pa tropa radovednežev, ki so slutili zanimivo ‚zadevo'.

»Ali veste, da vas zdaj lahko dam zapreti? A morebiti ste kleptomanist. Morebiti še sami ne veste tega. Jaz sem dobro poučen o tem, ker se znanstveno bavim s tem problemom.« Ko je svojo žrtev še nekaj časa pustil v negotovosti, je nadaljeval z nekoliko spravljivejšim glasom:

»Pripravljen sem vso zgodbo pozabiti. A že v svojo lastno korist morate obdržati spomin na ta prestopek, ki bi sicer morebiti v nekaj urah izginil iz vašega spomina. Jaz vodim zavetišče za otroke, bolne na pljučih. Če bi mi podarili določeno vsoto za ta zavod...«

»Oh, prav rad, nad vse rad...«

Osemnajst mesecev je tako Hilaire Jožef Paul Klapountz — iskale so ga vse mednarodne policije — neskrbno in prijetno živel. Vsaka njegovih žrtev — nobena se zaradi njegove žive sugestije kmalu ni več zanesla na svoje poštenje — se je hotela po vsaki ceni ogniti javnega škandala in je bila srečna, da se je mogla odkupiti.

Nekega dne si je Klapountz izbral za svojo žrtev nekega gospoda, na pogled precej provincialskega. Na smolo pa gospod ni bil samo Parižan, ampak tudi eden izmed radovednežev, ki so pred kratkim prisostvovali takšnemu uspelemu sleparjevemu poskusu. Takoj je vedel, da gre tukaj za sleparski trik in se je pustil od Klapountza osleparitі. Ko je pa prišlo do plačila ‚odkupnine', je bil gospod tudi s tem zadovoljen, vsoto je pa hotel izplačati le pred policijskim nadzornikom. Takrat se je Klapountz na lepem spomnil nekega nujnega sestanka, se hitro obrnil in je hotel skočiti v bližnji taksi. Dva stražnika pa sta mu to preprečila in sta ga odvedla na policijsko stražnico.

V njegovem stanovanju so pri hišni preiskavi našli nič manj ko šestdeset posetnic tistih oseb, ki so mu za njegovo »otroško zavetišče« podarile večje ali manjše vsote. Klapountza so obsodili na trinajst mesecev zapora in sto frankov denarne kazni, razen tega so ga pa še za deset let izgnali iz Francije.

Igra z gramofonskimi ploščami

Dunajski glasbeni kvartet na godala je prišel na originalno idejo. V Londonu bi morali godbeniki igrati kvintet. Štirje godbeniki pa niso mogli odpotovati k skušnji. Angleški solist je bil obupan. Telefoniral je, brzojavil, a vse zaman. Kvarteta ni bilo. Zato je pa zračna pošta prinesla zavoj z gramofonskimi ploščami. Ko jih je Anglež preizkusil, je osupnil. Gramofonske plošče so nadomeščale kvintetni koncert, ki so ga igrali štirje dunajski godbeniki. Anglež je bil peti, vzel je v roko gosli in skušnjo je prestal v največje zadovoljstvo.

Rodila se je igra z gramofonskimi ploščami. Danes je že tristo koncertnih komadov, v vseh mogočih sestavinah. Enkrat manjkajo prve gosli, drugič druge gosli, potlej klavir. Tako danes ni nobena posebnost več, če gospodinja priredi doma najlepši koncert, kar si ga morete misliti — z gramofonskimi ploščami, sama pa igra klavir.

»Moj ravnatelj mi ne da plače...«

London, decembra. Gledališka kronika je zabeležila že veliko neverjetnih dogodkov, ki so se odigrali v gledališču, na deskah ali za kulisami. A vse to je malenkost v primeri z dogodkom, ki se je te dni odigral v nekem znanem londonskem gledališču.

Neki podjetni gledališki ravnatelj z dežele je najel pred kratkim neko dramsko gledališče v Londonu in začel predvajati opere. Vsak večer je bilo gledališče zasedeno do zadnjega kotička.

Tako tudi zadnji večer pri predstavi »Bajaca«. Takrat se je pa zgodilo nekaj, kar niso pričakovali ne gledalci ne igralci in niti sam ravnatelj ne.

Ko je prišla glavna arija »Smej se, bajaco...«, je začel tenor peti namesto znanega besedila tele besede:

»Moj ravnatelj mi ne da plače...«

Preden se je režiser znašel v tem nepričakovanem položaju in ukazal, naj se spusti zavesa, je imel pevec priliko nekajkrat ponoviti besedilo. Poslušalci so jokali, a ne iz sočutja do nesrečnega bajaca, temveč od smeha.

Kakor hitro je zavesa padla, je nekaj dam začelo zbirati med poslušalci prostovoljne prispevke za pevca, ki je moral bogve kako dolgo peti s praznim želodcem. Tako je na koncu predstave dobil pevec skoraj deset mesečnih plač: odpoved in tri plače od svojega ravnatelja, drugo pa od gledaliških obiskovalcev.

Kako je mister Robinson kupil delnice

Newyork, novembra. Po statistiki vsako leto okrog dvajset milijonov dolarjev menja lastnike zaradi prevar. Pogosto se ljudje poslužujejo neverjetnih pripomočkov, da pridejo do zaželenega cilja — do tujega denarja.

Ena najoriginalnejših prevar se je pa pred kratkim izvršila v Newyorku.

Mister Robinson je bil silno previden. Vedel je za newyorške bandite. Ko je prišel v metropolo, je trdno sklenil, da se ne bo z nikomer pogovarjal o svojih poslih. Niti ne s simpatičnim gospodom Brownom, ki ga je spoznal na potovanju. Tudi mister Brown ni govoril o poslih, razen da je omenil, da dela v Wallstreetu. Redno sta se sestajala, skupaj sta pila in hodila v gledališče. Mister Brown ni nikoli govoril o svojih opravkih.

Nekega dne je pa mister Robinson dobil vabilo na večerjo z nekimi Brownovimi prijatelji. Na večerji se je zbrala družba s samimi zvenečimi bančnimi naslovi. Vsaj med seboj so drug drugega tako nagovarjali. Med večerjo so se razvili pogovori o nekih kupčijah, ki se jih pa mister Robinson ni udeležil. Pogovor je tekel nekako takole:

»Kaj je prav za prav z ‚Bluescoyo'?«

»Vse se razvija popolnoma normalno. Podjetje je v mojih rokah. Manjka mi še tisoč delnic, ki bi zanje rad dal milijon dolarjev, samo da bi jih dobil.«

Ves večer je potekel mirno in veselo. Jack Robinson je še istega večera potoval proti zahodu. V vlaku je premišljeval o delnicah. Kupil je borzni časopis in je začel iskati tečaje. Zraven njega je sedel neki stari farmar. Med njima se je razvil zanimiv razgovor.

»Ali se zanimate za borzo? Jaz ne bom nikoli več bral borznih tečajev. Doma sem delnice zaprl v stekleno omaro, da me bodo vselej svarile, ker sem zanje porabil preveč denarja.«

»Kakšne delnice so pa bile?«

»Ne vem več natanko, a zdi se mi, da so se imenovale ‚Bluescoya'. Plačal sem zanje več, kakor so vredne. Zato sem se ujezil na borzo in nikoli več nisem bral borznih tečajev.«

Jack se je naredil popolnoma nevednega. Mimogrede je omenil, da bi kupil delnice. Farmar ga je takoj povabil k sebi, da si jih ogleda. Izstopila sta in odšla v farmarjevo hišico. V stekleni omarici je bilo veliko delnic, ki jih je Robinson kupil za dvajset tisoč dolarjev upajoč, da bo zanje dobil cel milijon.

Vse drugo je kajpak preprosto. Bančni ravnatelj z zvenečim naslovom se ni nikoli zanimal za delnice in tudi ni bil na tisti večerji. Delnice so bile ponarejene, a bela farmarska hišica je bila najeta samo za tri dni. Mister Robinson pa ne bo svoj živ dan pozabil delnic ‚Bluescoy'.

Savel ne postane čez noč Pavel

Portland, novembra. Ameriški sodniki so nas že večkrat presenetili s to ali ono svojevrstno razsodbo, vendar morajo pa tudi sami priznati, da se jim včasih takšna duhovita razsodba izjalovi ob čisto človeški lastnosti obsojenca, na primer ob — hvaležnosti. Zgodba, ki vam jo nameravamo povedati, se je zgodila kajpak v Ameriki, in sicer še ne dolgo tega.

Lepega jutra je neki stražnik v portlandskem predmestnem parku opazil kaj nenavaden prizor. Pred kipom plesalke je klečal neki moški in milo tožil o trdosrčnosti lepega dekleta. Stražniku se je zazdela zadeva nekam sumljiva in stopil je bliže. Kmalu mu je postalo čudno oboževanje razumljivo, kajti opazil je, da drži vztrajni ljubimec v desnici veliko, že skoraj prazno steklenico whiskyja. Isti trenutek je pa stražnik nenavadnega oboževalca tudi spoznal, nihče drugi ni bil ko zloglasni mister Walter Smith, dobrodušni ljubitelj dobre kapljice, že dva in štiridesetkrat kaznovan zaradi pretiranega pijančevanja.

Mistru Smithu ni šlo posebno do živega, ko je moral spet romati v zapor. Tokrat se je pa zmotil, kajti dobil ga je v roke sodnik, ki se je odločil, da bo Smitha enkrat za vselej odvadil pijančevanja. Sodnik mistra Smitha to pot ni obsodil na plačilo denarne kazni, kakor je bilo dotlej v navadi, naložil mu je rajši mesec dni zapora. Posebno važen pri tej kazni je bil pa neki pogoj. Glasil se je: ako bo mister Smith te dni pred vsemi ljudmi z balkona mestne hiše izlil 30 steklenic whiskyja in hkrati sveto obljubil, da ne bo nikoli več pokusil te škodljive pijače, mu stroge kazni sploh ne bo treba odsedeti.

Vsi so bili kajpak na moč radovedni, kako bo mister Smith izvršil svojo nalogo. Ko je prišel dan njegove pokore, se je pred mestno hišo v Portlandu zbrala velikanska množica radovednežev. Vsakdo bi rad videl, kako se bo trdovratni Savel v nekaj trenutkih prelevil v krotkega Pavla. Mister Smith si je res na svoje stroške priskrbel 30 steklenic najboljšega whiskyja. Lepo po vrsti so jih razporedili po napušču balkona. Naposled sta dva stražnika pripeljala mistra Smitha na balkon. Sodnik je še enkrat prečital razsodbo, potem se je pa obrnil k obtožencu in ga z nekaj dobrohotnimi besedami spodbudil k junaškemu dejanju.

Res, čakalo ga je junaško dejanje! 30 steklenic najboljšega whiskyja in ljubitelj dobre kapljice! Mister Smith je stopil na balkon kakor na smrt obsojen. Ganljivo je objel s pogledom 30 steklenic na napušču, potlej se pa obrnil k množici. Na lepem se mu je obraz zjasnil, kakor navdahnjen je pričel govoriti: »Visoko sodišče, častitljivi sodni svetniki, moji ljubi someščani! Posebno lepa človeška čednost je hvaležnost. Hvaležnost, ki je v vseh okoliščinah enaka, ki nikoli ne omaga, je človeku samo v čast. Tudi jaz se nočem odpovedati tej vzvišeni čednosti. Poglejte, spoštovani moji poslušalci, jaz moram biti tej pijači, ki jo vidite v teh tridesetih steklenicah hvaležen za marsikatero veselo urico. In zdaj naj bi to hvaležnost vrgel v kot in izlil vso to dragoceno kapljico na cesto? O, kakšna črna nehvaležnost! Ne, tega ne bom storil, dokler bom živ, rajši bom odnesel vseh teh trideset steklenic whiskyja v ječo in bom tam — iz gole hvaležnosti — vsak dan eno izpraznil.« Ob burnem ploskanju in odobravanju vrlih portlandskih meščanov je mister Smith končal svoj govor, zložil steklenice v košaro in odšel z balkona.

Zadeva pa s tem še ni bila končana. Sodnik je bil zelo ogorčen, ker se mu je poskus poboljšanja tako grdo izjalovil. Znova je obsodil mistra Smitha, a k mesecu dni zapora mu je prisodil še dva dni strogega zapora zaradi nespodobnega vedenja in norčevanja iz oblasti.

Škodljiv vpliv hipnoze

Ohio, novembra. Pred sodiščem v Ohiu v Zedinjenih državah se je te dni neki zakonski par zagovarjal za celo vrsto tatvin in ropov, ki sta jih zakrivila. Prvi dan zaslišavanja Alfreda Kosaka in njegove žene so ugotovili, da je žena, ki jo je obtoženec predstavil za svojo, identična s hčerjo zdravnika Honsona in da sploh ni njegova žena.

Drugi dan so sodniki zaslišavali samo obtoženko; ta je pa venomer trdila, da je res Kosakova žena in da se sploh ne spominja, da bi bila kdaj hči zdravnika Honsona.

Naposled je sodišče poklicalo na pomoč psihiatre, ki so ugotovili, da je obtoženka res zdravnikova hči in da se ni nikoli poročila z obtoženim Kosakom. Nekega dne jo je Kosak ugrabil in jo hipnotiziral. Pod vplivom hipnoze je pozabila vse svoje dotedanje življenje in je po Kosakovi želji in v njegovo korist izvršila celo vrsto tatvin in ropov.

Po vsakem dejanju je Kosak s pomočjo hipnoze dosegel, da je mlado dekle pozabilo, kaj je bilo storilo. S pomočjo hipnoze ji je tudi sugeriral, da je njegova žena.

Kosaka so obsodili na petnajst let ječe, zdravnikovo hčer so pa oprostili in jo poslali v zdravilišče.

Tragedija vojnega begunca, ki je samega sebe obsodil na robijo

Pariz, novembra.

Denis Caron, vojak francoskega 107. pehotnega polka, je bil pred 24 leti na francoski fronti in se je hrabro boril za svojo domovino proti Nemcem. Takrat je bil star 27 let. S svojo hrabrostjo se je odlikoval izmed vseh vojakov v svojem polku in nameravali so ga odlikovati za hrabrost. Pri bitki pri Marni je pa Caron na lepem izginil.

Mnogi so mislili, da so vojaka Carona Nemci ujeli ali je pa morebiti umrl in so ga pokopali v skupno grobnico. Oblasti so ga naposled proglasile za mrtvega. V resnici je pa hrabri vojak postal izdajalec v tremutku, ko je spoznal mlado Madelaino. Za njeno ljubezen je ušel s fronte in s tem izvršil zločin, ki ga v Franciji kaznujejo s smrtjo. Denis Caron se je skril v hiši svoje zaročenke Madelaine v Amiensu. V svoji hiši je imela precej udobno in suho klet, kjer je uredila udobno stanovanje za svojega prijatelja. Rekla mu je:

»Iz te kleti se ne smeš geniti, dokler se ne bo vojna končala! Ne pustim, da bi te nemški barbari pognali na fronto.

Svetovna vojna se še dolgo ni končala. Leta so bežala. Begun Caron po vojni ni imel poguma, da bi zapustil temnico, ki si jo je bil sam izbral. Njegova zvesta prijateljica Madelaina mu je vsak dan prinašala jedi in pijače, časopise in knjige, pa tudi cvetje. Vendar je imelo življenje v polmračni kleti za mladega Francoza strašne posledice. Caron se iz kleti ni smel niti za trenutek geniti, da ga ne bi zapazili sosedje in ga izročili vojnim oblastem, ki bi ga zanesljivo obsodile na smrt. Vojni begun je tako shujšal, da je bil podoben pravemu okostnjaku. Edina uteha mu je bila njegova Madelaina, ki ga je s svojimi poljubi in objemi razveseljevala in tolažila v težki ječi.

Nekega dne, v pretekli Veliki noči, je Denis Caron zaman čakal, da bi prišla Madelaina z obedom. Ničesar ni slišal. Vrata njegove kletne sobe so bila od zunaj zaprta. Tri dni ni bilo Madelaine. Prostovoljnemu jetniku je bilo zdaj jasno, da je njegova zvesta zaročenka umrla v svojem stanovanju in ni hotela niti pred svojo smrtjo izdati skrivnosti svoje kleti. Ker je vedel, da bo moral v sobi, ki je v njej preživel 24 let, umreti od gladu, je začel klicati na pomoč in tolči na vrata. Sosedje so mu odprli in ker Caron ni mogel uiti, se je odločil, da svojo prostovoljno ječo zamenja z zaporom vojnega sodišča.

Nedavno so pripeljali vojnega beguna Denisa Carona pred stroge vojne sodnike. Najgrozotnejši zločin, razbojništvo ali uboj na Francoskem po 24 letih zastari. Toda za beg s fronte v Franciji ni milosti. Kljub temu so bili sodniki usmiljeni, vračunali so Caronu prostovoljni zapor kot olajševalno okolnost in ga niso obsodili na smrt. A še nekaj let bo moral ta nesrečnik, ki je v trenutku slabosti pobegnil z Marne, drago plačati za svojo ljubezen, za vdano Madelaino, ki mu je bila zvesta do poslednjega diha.

Tudi izbirčni okus

Novi vzorci, nove barve, ugodne cene!

lahko zadovolji velika izbira naših novih vzorcev damskega in moškega blaga za zimo

R. Miklauc - „pri Škofu"

Lingarjeva ulica - Pred Škofijo

Trgovina, kjer se kupuje z zaupanjem. Ustanovljena l. 1869.

Ljubljana

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

Neverjetno, zakaj in kaj vse ljudje kradejo. Te dni je 17letni romunski dijak Innuzenti Duca iz blagajne poljedelske šole v Ploesti izmaknil 100.000 lejev, torej nekaj več ko 30 tisoč dinarjev. Ko so ga izsledili in prijeli, je dejal, da je nujno potreboval denar za — zlato zobovje. Duca je dal res koj po vlomu na vse svoje zdrave zobe delati zlate krone, v upu, da ga bodo imela dekleta rajši, če bo imel zlate zobe... Menda ta visokošolec res zasluži, da ga uvrstimo med ‚čudne ljudi', celo kar med čudake!

***

V Londonu so imeli te dni zelo zanimivo poroko: čisto na tihem sta se poročila 73letni Thomas Barell in njegova 72letna izvoljenka, neka vdova. Poznala in ljubila sta se že 45 let, a ker je bila ona poročena, sta morala tako dolgo čakati. Po poročnem obredu sta se ‚mladoporočenca' odpeljala domov povedat novico — svojim otrokom.

***

Najmlajša žena na Francoskem je letošnje leto doživela kar tri usodne dogodke. Prvega, ko ji je — komaj trinajstletni — sam predsednik republike dal dovoljenje, da se sme poročiti s svojim 16letnim izvoljencem. Drugega, skoraj nato rojstvo otroka. Te dni je pa to mlado ženo in mater doletela huda nesreča, postala je vdova. Njen 16letni mož se je smrtno ponesrečil. Tako je v enem letu mlada trinajstletnica postala žena, mati in vdova. Svojevrsten, a prav nič zavidanja vreden rekord...

***

Lastnik nekega kina v mestu Adelaide v Avstraliji je dal z velikimi črnimi črkami napisati na stene svoje dvorane: »Vljudno prosim spoštovane dame, naj počakajo z razlago filma svojim možem do prvega odmora...« Marsikateri obiskovalec naših kinov bi se menda oddahnil, ako bi tudi naše dame upoštevale gornjo prošnjo.

***

Življenje piše včasih pestrejše romane, kakor še tako iznajdljiv pisatelj kriminalnih ali ljubezenskih romanov. Čevljarski pomočnik Armand Sudard iz Pariza se je pred leti zaljubil v ljubko Eleno Tudardovo, tudi Parižanko. Iz te ljubezni se je rodilo troje otrok, deklica in dva fantička-dvojčka. Pred kratkim se je pa Armand odločil, da se bo z Eleno poročil. Ko sta si priskrbela potrebne listine, sta ugotovila, da sta — brat in sestra. Mati je Armanda poslala v rejo in se ni več zmenila zanj. Elena se je pa rodila nekaj mesecev po smrti očeta. Kmalu ji je tudi mati umrla. V krstnem listu je bilo njeno ime narobe napisano, namesto Sudard so napisali Tudard. Zdaj je pa postala zmota očitna... Brat in sestra sta takoj prijavila zadevo oblastem. Te dni sta z malimi sirotami stopila pred sodnike. Sodišče je odločilo, naj se otroci pišejo po materi Tudard in naj se mati in oče, brat in sestra, takoj ločita. Zdaj se bo družinica, ki so se nje člani med seboj tako ljubili, morala raziti, ker se je usoda z njo tako kruto poigrala...

***

Anglež Edvard Baeroce iz Swanleya blizu Londona je te dni storil za svojo ženo res dobro delo. Žena je ležala doma nevarno bolna, morali bi jo prepeljati v bolnišnico. V hiši, bolje v lopi, ni bilo več ko 5 dinarjev. Kaj storiti? Mož je zagledal v kotu lope otroški voziček. Naložil je ženo nanj in jo odpeljal 30 km daleč v neko londonsko bolnišnico. Tam jo je odložil, sam si je pa šel za zadnjih 5 din kupiti nekaj prigrizka, kajti bil je pošteno truden po tako naporni vožnji. Zdravniki so vrlega moža pohvalili, s svojo požrtvovalnostjo je namreč rešil svoji ženi življenje.

ŠIROM PO SVETU

v 37 vrsticah

Chopinove posmrtne ostanke bodo prepeljali s pariškega pokopališča Père Lachaise na Poljsko in jih položili v mavzolej poleg maršala Pilsudskega. — **Spomenik Mussoliniju v Tripolisu** je te dni odkril maršal Italo Balbo. — **Radostni dogodek** pričakuje albanska kraljica Geraldina. — **Znamke s severnim medvedom** bo izdala te dni Grönlandija, to bodo prve domače znamke v zgodovini te dežele. — **Pet milijard jenov** so znašali doslej japonski vojni stroški za ‚ekspedicijo' na Kitajsko. — **Vojvoda Windsorski** in njegova soproga se bosta menda v kratkem vrnila na Angleško. — **Novo matično ladjo ‚Ark Royal'** — na njej bo 1600 mož posadke, nosila bo pa lahko 60 letal — so te dni splovili na Angleškem. — **Velikanski gozdni požar** divja po južni Kaliforniji; škode je več ko šest milijonov dolarjev, a doslej ognja še niso mogli omejiti. — **Obrambno barve proti zažigalnim bombam** preizkušajo na Angleškem; poskusi so pokazali, da predmeti, obarvani s to barvo, ne gore. Novi izum je praktičen posebno zato, ker je zelo poceni. Kila te obrambne barve stane samo 2 dinarja. — **Kino se je zrušil** med predstavo v mestu Freamindi na Portugalskem; 130 ljudi je bilo nevarno ranjenih, 1 pa mrtev. — **Z vrtnicami bodo obsadili trdnjavski pas Maginotove črte** na Francoskem. Trnjevo grmovje bo imenitna naravna žična ograja.

ŽRCALO *naših dni*

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Ljubezenska pisma

Bila sem v znani celjski kavarni, bila je nabito polna. Pozornost je zbudila velika družba, v njej je imela glavno besedo mlada dama. Čitala je namreč ljubavna pisma bivšega ljubimca. Bilo jih je lep kupček. Njena »nova simpatija« in njegovi prijatelji so se pa smejali, seveda na račun bivšega oboževalca »vljudne dame«.

Mislim, gospod urednik, da tudi to spada v zrcalo naših dni.

Celjanka

Delo brez plačila

Pred sedmimi tedni me je neka gospa prosila, če bi hotel za njenega sina napraviti suknjo. Ker sem že dalj časa brez stalnega zaslužka, sem delo z veseljem prevzel. Gospa mi je še rekla, da bom raje jaz zaslužil ko kdo drugi. Tako sem se lotil dela in suknjo izvršil. Nekaj časa sem čakal na plačilo, in sicer na bore par kovačev — a brez uspeha. Saj veste, gospod urednik, kako je danes težko za denar. Ker še nisem plačal stanovanja, sem šel preteklo nedeljo k omenjeni gospe po zasluženi denar, misleč, da bom s tem denarjem lahko plačal stanovanje. Pa sem se pošteno zmotil. Mesto plačila, me je gospa nahrulila, da sem delomržnež in da mi nič ne plača.

Torej, vidite, gospod urednik, so ljudje, ki se smatrajo za omikane, a žal ni tako. **Delomržnež**

V tramvaju

Pred nekaj dnevi sem stopila zjutraj v tramvaj. Bilo je pred osmo uro in tramvaj je bil zelo poln ljudi, ki hite v službo, dijakov in med njimi je bila tudi kmetica, ki je prinesla svoje blago na prodaj. Jaz sem stala za kmetico v kotu. In kaj vidim? Na klopi sedita dva dijaka, kmetica pa stoji poleg njiju in košaro ima na tleh. Pozna se ji, da je izmučena, pa mora stati. Ne upa se prositi za prostor. Dijaka pa sedita in se veselo pogovarjata. Ko ju opozorim, naj vstaneta in ponudita kmetici prostor, se zasmejita in eden od njiju reče: «Kdor prej pride, tisti sedi. Sicer pa nisva neumna, da bova tej stari babi dala prostor.« Srce me je zabolelo. Če sta že tako trdosrčna, bi že zaradi olike lahko vstala. Lahko bi pomislila, da sta gotovo še njihova očeta s kmetov doma! **L. J.**

O knjižnicah in vrstnem redu

Študentka sem in kakor si marsikdo lahko privošči doma lastno knjižnico, tako se moram jaz še marsičemu odreči, da grem lahko vsakih štirinajst dni v knjižnico, kjer si izposodim nekaj knjig.

Že dolgo časa sem vpraševala po knjigi »Parmska Kartuzija« pa so mi vedno odgovorili, da je še nimajo. Zadnjič pa, ko sem ravno brskala po seznamu, vidim elegantno damo s črnim krznom, ki je pravkar spravila v svojo luksuzno torbico knjigo, ki so mi zanjo pred nekaj minutami rekli, da je sploh nimajo. Zabolelo me je, saj čeprav nisem takšna dama v krznu, na knjige vestno pazim in jih redno vračam, pa sem se tolažila, češ, morda je gospodična, ki mi je stregla, pozabila, da knjigo že imajo. Kmalu sem pa videla, da to ni slučaj. Čez štirinajst dni sem vprašala po »Poročniku indijske brigade« in spet sem dobila odgovor, da si knjižnica knjige še ni nabavila. Čez dva dni pa sem šla na obisk k teti in videla pri njej omenjeno knjigo, ki jo je dobila v isti knjižnici in to isti dan, ko sem jaz vprašala po njej. In zdaj, kadar kakšne knjige ne morem dobiti, enostavno naprosim teto, ki jo brez ovinkov dobi.

Vidite, tako razlikujejo ljudi po obleki povsod, celo po knjižnicah, kar doslej niti jaz ne bi verjela.

M. J.

Sodobna pedagogija

Ali je uslužbenec suženj svojega gospoda? V neki ljubljanski trgovini se večkrat pripeti, da je strank preveč, a prodajalcev premalo. Zlati časi, kajne?

No, ljudje pa postanejo od dolgega čakanja nestrpni. Tedaj prične šef zmerjati svoje uslužbence in jih obkladati z raznimi priimki, kakor: osli, bedaki, smrkavci..., dasi je slednji izmed njih že prekoračil 24. leto.

Ali je to prav? Mislim, da ni!

F. K.

Pravici nihče ne uide...

Čudovita življenjska pot zločinca proti svoji volji

Kako je zločin pomagal preprostemu čevljarskemu mojstru, da je postal podčastnik v tuji armadi

NA ČEVLJARSKEM STOLČKU

Ivan Henrik Seidenfaden je možak pet in trideset let, po poklicu čevljar v vasi Wolfshagnu na Schaumburškem. Doma je iz Kurhessna. Zastaven dedec je, širok čez prsi, močan kakor medved. Nikogar se ne boji poklicati ‚na korajžo'; ko se je pred leti sprl na plesišču, je svojega tekmeca, dolgega in kakor kol suhega kmečkega fanta zgrabil okrog pasu in ga podržal skozi okno, tako dolgo, dokler fante ni priznal, da ima korenjak prav. Okno je bilo v prvem nadstropju. Seidenfaden je zdaj že daleč od teh mladostnih norčij. Trpka je bila njegova mladost, njegov oče se še zmenil ni zanj, materi je ušel in je pozneje nekoč celo že sedel za rešetkami. A tukaj tega nihče ne ve, čas je zabrisal te mladostne grehe. Zdaj je poročen mož, oče dveh otrok, ves dan čepi na čevljarskem stolčku, edina skrb mu je delo. Leta 1926. je

V zli uri je na njegova vrata potrkala starinarka Scheurerjeva...

Seidenfaden najmočnejši možak v vasi, dobrodušen mož in oče, in čevljar, da mu ga v vsej fari ni para.

STARINARKA

Zla ura je menda bila, ko je na vrata njegove male bajte potrkala starinarka Scheurerjeva iz Oberkirchna. Sedemdeset let ji je že krivilo hrbet, vdovi po kovaču, a še pri teh letih je vodila majhno, čudovito umazano starinarno. Ta babnica je zaupno sedla k Seidenfadnu in mu meni nič tebi nič zapovedala, naj zanjo vlamlja in krade. Plen bo porabila za svojo starinarno, ljudje vseeno radi kupujejo starine, čeprav ne vedo, od kje so... Hkrati naj pa krade tudi jestvine, te bodo tudi plačilo za njegov trud. Še dva tovariša mu bosta pomagala.

Tega pa že ne, je odvrnil naš vrli Seidenfaden, kradel ne bo, pa naj se zgodi, kar hoče. A tako? Babnica se je zvito nasmehnila. Dobro, potlej bodo pa že jutri njegovi sovaščani zvedeli, da je že videl ječo od znotraj in da ni zmerom tako pošteno sedel na čevljarskem stolčku in si služil kruh z nabijanjem po podplatih... Kaj mu je ljubše: sramota ali pa dobiček? Seidenfaden je spoznal, da ni drugega izhoda, ko da v vse privoli. Baba je očitno vse vedela, izvohala je njegovo preteklost in se hoče zdaj z njo okoristiti. Pa ni maral povsem popustiti. Šel bo. A samo trikrat, večkrat ne. Starinarka je bila zadovoljna, vedela je: zdaj je njen.

NA SLEDU

Pajdaša sta bila Funk in Möller. Skupaj so odhajali pozno zvečer na svoje temno delo. plen so si razdelili. Oni so dobili samo ostanke, glavno je pa pobrala starinarka. Pri tretjem pohodu so Funka ujeli. Pobegnil je, ujeli so ga vdrugo, spet je pobegnil in zbežal v Hannover. Od ondod se je naposled vrnil domov. Ponoči je potrkal na okno pri svoji materi. Ženica ga je za božjo voljo prosila, naj ne ostane doma, policija ga še zmerom išče. Ponoči je bežal dalje, potrkal na vrata pri Möllerju in Seidenfadnu. Oba sta se ga silno prestrašila. ako ga policija najde pri njih, bodo vsi trije izgubljeni. Dogovorili so se, da se bo Funk skril v neko duplino v bližnjem gozdu, oba pajdaša mu bosta pa nosila jesti. Zakleli so se, da bodo molčali. Funk je res pobegnil v gozd in se ‚v smrečju', na nekem samotnem kraju v gozdu, skril v skalnato duplino. Tamkaj ga nihče ni iskal. Seidenfaden in Möller sta držala besedo: vsak dan sta mu prinašala hrane, vselej v strahu, da ju ne bi kdo opazil.

IZ MAJHNEGA RASTE VELIKO

A težko je vsak dan kuhati še za tretjega, že doma je dosti lačnih ust. Lepega dne sta Seidenfaden in Möller stopila k stari in ji potožila svojo zadrego. Zahtevala sta, naj tudi ona nekaj prispeva za ujetega pajdaša.

Kaj še! Stara bi od obupa in svete jeze skoraj ponorela. Ali je mar ona kriva, da je bil Funk tako nepreviden? In še nekaj. Sklonila se je kakor stara coprnica k čevljarju in njegovemu spremljevalcu: ako ni Funk ostal v Hannovru, tudi ne bo ostal v duplini in ako bo lepega dne zbežal iz dupline, bodo vsi trije izdani... Ali se zavedata, kaj to pomeni? Leta in leta ječe, in revščino za njih družine. In pri vsem tem je vse tako preprosto. Samo krepak zamah ali sunek z nožem...

Razumela sta. Čisto v oblasti stare coprnice sta odšla drugi dan v gozd in Funka do smrti pobila. Zakopala sta ga blizu dupline in njegov grob prekrila z vejami.

Postala sta morilca, dan in noč ju bo zasledovala Pravica huje kakor tisoč orožnikov, ju bo mučila Vest bolj pekoča in težja od svinčene peze. Zbežati utegneta, kamor ju je volja, skrijeta se lahko na konec sveta, Pravica ju bo dohitela, morda danes, morda jutri, prav zanesljivo pa določeni dan, kajti Pravici nihče ne uide...

»RAD BI NEKAJ DAL, KO BI VEDEL...«

Funk je izginil. Preteklo je leto. Tedaj je lepega večera Möller koračil po deželni cesti domov s svojim znancem, nekim kamnoseškim pomočnikom. Govorila sta o tem in o onem, na lepem je pa pomočnik napeljal pogovor na Funka: Nič hudega ne meneč je dejal: »Rad bi nekaj dal, ako bi vedel, kam je prišel ta človek!«

Möller — prav tedaj je bil suh ko poper — je prisluhnil. Bil je tudi nekoliko okajen, in vsa zadeva se mu je zdelo otročje preprosta. Jezik ga je zasrbel in prav kakor preje pomočnik, je tudi on kakor mimogrede vprašal: »Koliko bi pa dal, da bi zvedel?«

Zedinila sta se za poldrug tolar. Pomočnik je bil pripravljen žrtvovati tolar — sam ni kaj prida verjel, da bi Möller vedel, kje je Funk — a Möller je hotel po vsej sili še pol tolarja. Ko je pomočnik primaknil zaželeni denar, mu je Möller pokazal, kje je ‚shranjen' Funk.

Šele, ko je bilo to že storjeno, se je neprevidnež zavedel, kaj je bil izdal. Zaklel je svojega spremljevalca, da bo molčal ko grob. Pomočnik je obljubil in eno leto je res molčal, a potlej je lepega dne privrelo iz njega, težko je nositi s seboj takšno skrivnost. Januarja so Seidenfadna in Möllerja prijeli in čez slabo leto 24. decembra 1829. leta je sodišče zaradi umora oba obsodilo na smrt. Starinarka je morala zaradi nagovarjanja k umoru v prisilno delavnico za vse življenje, a bila je tako že stara in le malo let ji je bilo še usojenih.

Zločinca so vtaknili v prisilni jopič. Seidenfadnu je bil ta železni oklep pretesen, njegove široke prsi ga niso prenesle. Prosil je, naj mu ga snemo. Ugodili so mu in ga okovali v težke verige. Ponoči jih je raztrgal in pobegnil skozi odprto okno v svobodo. Še tisto noč je poslal k svoji ženi sla z naročilom, da bi jo rad še enkrat videl, preden pobegne čez mejo. Žena mu je odgovorila, naj za božjo voljo takoj pobegne, čeprav se ne bosta živ dan več videla, samo da ostane zdrav in živ. Nato je izginil. A še prej je poslal sla k ženi z odgovorom, da ne bo nikoli, nikoli pozabil svojih otrok.

Möllerja so januarja 1830. leta obglavili.

NAREDNIK WIGGERS

Aprila 1830. leta se je v Amsterdamu izkrcal mornar, Wilhelm Wiggers po imenu, z ladje, ki je priplula iz Lübecka. Holandci so tedaj pravkar zbirali vojake za kolonijalne čete, namenjene v Surinam. Prav tedaj je pa zavrelo med Belgijci in Holandci, prišlo je do vojne. Kaj hitro so vpoklicani naborniki, kaj hitro se bori tudi mornar Wiggers kot holandski vojak proti Belgijcem. Vojak je, kakršnega častniki radi vidijo. Širok čez prsa, močan za tri. pogumen in za vse pripraven. Pred Antverpnom je čisto sam vdrl v sovražno četo, pognal preplašeno posadko v beg in sam lastnoročno uničil šest topov. Tedaj so ga Holandci povzdignili v desetnika.

»TA JE PA TIČ!«

Vojne je bilo konec, čas je bilo, odriniti v Surinam. Surinam je v južni Ameriki, strašno vroče je tam in osem mesecev se nebo kar venomer solzi. Narediku Wiggersu pač to ne gre do živega. V bojih proti divjim črncem, ki se umikajo pred sladkornimi plantažami vse globlje v notranjost, se je narednik Wiggers še posebno izkazal. Lepega dne je izbruhnil med črnci nevaren upor proti Holandcem, tedaj je narednik Wiggers lastnoročno ujel voditelja upornikov. Za plačilo je dobil srebrno iglo, visoko odlikovanje za narednika. In kmalu nato je iz Holandske prišlo debelo pismo — polk je nastopil, polkovnik je poklical narednika pred vrsto: zaradi njegovega poguma v vojni proti Belgijcem mu je poslal holandski kralj viteški križ Vilhelmovega reda, še neko odlikovanje in častno nagrado 175 goldinarjev. Lastnoročno mu je polkovnik pripel odlikovanja na prsi. »Ta je pa tič!« so menili Wiggersevi tovariši, »vseh pet prstov si lahko obliže, hitro bo napredoval...« Saj niso vedeli, da meljejo božji mlini počasi in da roki pravice nihče, prav nihče ne uide nekaznovan...

MORNAR NULL

Februarja 1835. leta so prestavili narednika Wiggersa iz notranjosti ko-

Nemara si pa ti sam Seidenfaden?

lonije v neko obalno mesto. Lepega dne je narednik Wiggers slišal, kako neki mornar s stražo govori nemški. Prisluhnil je in stopil bliže. Zdelo se mu je, da govori mornar v njegovem domačem narečju... Res, ni se zmotil. Mornar, pisal se je Null, je pripovedoval zgodbice iz svojega rojstnega kraja. Narednik Wiggers je kakor mimogrede omenil, da je bil njega dni natakar na Schaumburškem in spominja se, da se je takrat tam v okolici dogodil nekakšen zločin...

»Da, da,« je menil mornar Null, »Möllerja so obglavili, Seidenfaden jim je pa ucvrl...«

»In kako gre gospej Seidenfadnovi?« je vprašal narednik Wiggers.

»V prisilno delavnico so jo poslali, tam bo garala, dokler je ne bo mož osvobodil.«

»In kako gre otrokom?«

»Ne morejo se kaj prida pohvaliti,« je odgovoril mornar, ko je pa pogledal narednika, je pristavil: »Narednik kaj ti pa je, nemara si pa še ti sam tisti Seidenfaden?«

Vsak nima toliko denarja, da more potovati v kopališče **Toda vsakdo** bi moral dati za zdravje letno 100 — 150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode samo našo znamenito:

Radenski zdravilni vrelec onega z rdečimi srci iz Radenskega zdravilnega kopališča Slatina Radenci (pri Mariboru)

Zahtevajte gratis prospekte!

ROKI PRAVICE NIHČE NE UIDE...

Mornar se ni dal preslepiti, z narednikom očitno nekaj ni v redu. Naposled je prisegel, da je narednik Wiggers res Seidenfaden, čeprav ga v resnici nikoli ni bil videl. In kmalu se je našel še neki mornar, Kinne mu je bilo ime, ta je prisegel, da je Seidenfaden umoril njegovo sestro...

A počemu vse to? Seidenfaden je spoznal, da pravici nihče ne uide, sam je priznal, da je on res morilec. Le naj ga pošljejo domov, da bo mogla njegova žena k otrokom, da ne bo več garala v prisilni delavnici...

Avgusta 1835. leta so ga kot ujetnika prepeljali na Holandsko. Januarja nato ga je holandska vlada izročila nemškim oblastem. Februarja 1837. leta so ga v Kasslu obglavili.

Nezaželen gost

Neurobi, decembra. Žena deželnega komisarja v Ndoli v Rhodeziji, gospa Cartmel-Robinsonova, je povabila v svoj vrt nekaj dam. Pravkar so sedle za mizo, ko so zagledale, kako se bliža izza dreves nekoliko zakasnel, a kaj nezaželen gost, velik pavijan. S strahom so zbežale v hišo in so skozi zaprta okna gledale, kako opica mirno prazni krožnike s sladščicami. Ker se pavijan očitno ni hotel odstraniti z vrta, se dame dolge ure niso upale iz hiše. Čakale so, da se bo vendar prikazal kakšen moški in jih bo rešil strahu. Stemnilo se je že in zunaj je vse utihnilo.

Pomirjene so dame sedle k večerji, ko je na lepem pozvonilo na vrata. Vesele so dame skočile k vratom, misleč, da je naposled vendar prišel kakšen moški. Na njihovo veliko grozo je pa pred vrati stal pavijan. Bile so še toliko prisebne, da so zaprle vrata. Naposled se jim je posrečilo dobiti pomoč. Neki moški je ustrelil pavijana, ko ga je opazil, da kar venomer zvoni pri vratih. Pozneje se je izkazalo, da je bil pavijan popolnoma krotek in je ušel svojemu gospodarju iz soseščine. Očitno se je približal družbi pri čaju, da bi dobil kaj sladkega za pod zob. Zvonil je pa, da bi šel za ljudmi v hišo, ker ni znal nazaj domov.

„Betonski otroci" ne znajo prirodopisja

Newyork, decembra. Več ameriških znanstvenih društev se je pred kratkim razburilo zaradi okoliščine, da otroci iz velikih mest nimajo niti pojma o prirodi, o živalstvu in rastlinstvu. Posebno otroci iz siromašnih okrajev Newyorka in Čikaga so postali popolni »betonski otroci« — tako so jih krstili — da so zaradi njih v skrbeh mnogi znanstveniki. Za te mestne otroke so krave, svinje, koze, ovce abstraktni pojmi, ki o njih še zdaleč nimajo nobenega pojma.

V zvezi s tem so razglasila znanstvena društva anketo med temi otroki. Znanstveniki zadajajo otrokom razna vprašanja o rastlinah in domačih živalih in si odgovore nanje skrbno zapisujejo.

Najneverjetnejši odgovor je na neko takšno vprašanje poslal neki deček iz Čikaga. Čikaški listi pravijo, da bi ga lahko uvrstili kar med smešnice.

Dečku je zadal neki znanstvenik tole vprašanje:

»Ako vidiš vrabca, kako leti s slamico v kljunu, ali veš kaj bo s to slamico napravil?«

Odgovor se je glasil:

»Saj to je jasno! Pil bo oranžado!...«

DRUŽINSKI TEDNIK V VSAKO SLOVENSKO HIŠO!

STATISTIKA, PA KAKŠNA!

Pred kratkim sem listala po nekem časopisu, bolj iz navade kakor iz radovednosti. Mnogo verjetnih in neverjetnih zgodbic je bilo v njem, grozotne zgodbe o umorih in zločinih, srčkane, pikantne dogodivščine zaljubljencev, napete zgodbe o tatvinah in premetenih tatovih, solzave novele s srečnim koncem, skratka zgodbice in novice, kakršne bereš v vseh časopisih sveta, pripravljene za ‚ljubega bralca' ali ‚drago bralko'.

Moje oči so švigale po vseh teh dolgih stolpcih, na lepem so se pa nehote ustavile ob nekem debelem naslovu. Napisano je bilo: »Statistika zakonskih prepirov«. Namrdnila sem se, zakonskih prepirov je človek tako doma do grla sit, ne da bi bral še statistiko o njih! Radovednost mi pa le ni dala miru, pričela sem brati članek pod tem zanimivim naslovom. Kolikor niže so hitele moje oči, toliko bolj všeč mi je bila ta statistika, nekaj življenjskega, pozitivnega je bilo v njej. Nisem se mogla premagati, prepisala sem jo za naše bralke, naj jim jo ponovim, zabavale se bodo ob njej in se še marsikaj koristnega naučile.

Pred več ko 40 leti sta se v Čikagu poročila mlad, zastaven mešetar John Smith in njegova izvoljenka, brhko dekle. Vzela sta se iz ljubezni, iz tiste slepe ljubezni, ki je prepričana, da bo premagala v življenju vse ovire. Zaljubljenca se pa pred poroko nista spomnila, da sta oba dokaj prepirljive narave. V zakonu je postala pa ta napaka kaj kmalu očita. Prvič sta se mladoporočenca sprla že na poročnem uradu. Podpisati bi morala svoji imeni pod poročno listino, pero je ležalo na mizi. Ženin ga je prvi prijel in to je nevesto užalilo v dno srca. Prepričana je bila, da ima ona kot dama prva pravico do podpisa. Majhen prepirček, a prepirček je le bil. Doma sta se novoporočenca drugič sprla. Zakaj? Nista si bila edina, kdo se je pričel na poročnem uradu prvi prepirati.. Spet prepirček, zalila sta ga: žena s solzami, mož pa s kozarčkom dobre kapljice. Ko sta bila že dobre volje, je šinila ženi v glavo imenitna misel; dejala je možu: »Spoznala sva, da se prepirava po navadi za prazen nič, da pa ne bova kuhala tihe jeze, ki je še hujša od poštenega prepira, storiva takole: vsak prepir si zapišiva, a tudi, kdo ga je prvi začel in zakaj ga je sprožil. Imejva posebno računsko knjigo za prepire. Skregajva se, potlej se pa spet sprijazniva, kajti neumno bi bilo, da bi nama takšni prepiri grenili ljubezen.«

Rečeno, storjeno. Mož in žena sta si kupila knjigo in pričela sta vanjo redno in točno zapisovati — zakonske prepire. Po štirih desetletjih je neki čikaški novinar zvedel za to zanimivo statistiko, stopil je k zakoncema, zdaj že v zrelih letih, in ju prosil, naj mu pokažeta dragoceno statistiko. Prepisal jo je in kmalu so jo kot zanimivo redkost priobčili vsi večji ameriški listi.

Tudi jaz sem vam jo prepisala, v dokaz, kako ničevi in vsakdanji so vzroki zakonskih prepirov in kako pametno stori tisti, ki jih prav tako hitro pozabi, kakor hitro se sprožijo.

Gospa in gospod Smith sta se sprla:

1897 krat, ker jed ni bila o pravem času na mizi, ali ker se je ponesrečila.

1450 krat, ker žena ni imela dovolj denarja za drobne gospodinjske potrebe.

981 krat, ker je mož z mokrimi čevlji umazal parket in preproge.

734 krat, ker voda za britje ni bila dovolj topla.

687 krat, ker je žena preveč razvajala otroke.

611 krat, ker je mož preveč razvajal otroke.

564 krat, ker je bil mož škodoželjen.

499 krat, ker sta on ali ona pozabila zvečer ugasniti luč.

466 krat, ker je bilo v sobi premraz.

330 krat, ker je mož prepozno prišel domov.

300 krat, ker je žena zjutraj prepozno skuhala zajtrk.

107 krat, ker je bila voda za kopanje prehladna.

85 krat, ker je žena zamudila sestanek.

84 krat, ker je mož izgubil žepni robec.

64 krat, ker je mož preveč kadil.

51 krat, ker mu je žena pozabila prišiti gumb.

28 krat, ker se je žena brez vzroka pričela prepirati.

17 krat, ker je bil mož slabe volje.

13 krat, ker ni hotel mož iti z ženo na sprehod.

10 krat, ker je mož razbil kakšno posodje.

8 krat, ker ni lepo ravnal z domačo muco.

5 krat, ker ni bilo z njenimi ali njegovimi sorodniki vse v redu.

Itd.

Kako vam je kaj všeč ta statistika? Meni se zdi, da kaže, kakšen je prav za prav srečen zakon. Res dokaj vsakdanji so vzroki teh prepirov, zato tudi prepirom ne smemo posvečati prevelike važnosti. Rajši pomislimo, kaj tiči za njimi. Če so vzroki tvojih družinskih sporov kaj podobni vzrokom, ki jih našteva gornja statistika, se vesela oddahni. Gospod in gospa Smithova sta 40 let vztrajala drug ob drugem, prepirala sta se in se spet sprijaznila, a če ju danes kdo vpraša, ali sta v zakonu srečna, bi se najrajši spet sprla, kdo bo prvi potrdil, da tako srečnega zakona še ni videl svet...

Saška

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Juha z vraničnimi cmoki, čebulna omaka, krompirjev pire, govedina. — Zvečer: Goveji golaž, krompirjevi cmoki.

Petek: Goveja juha z vlivanci, sladka repa, krompirjev pire, govedina. — Zvečer: Pljučne rezine s presnim maslom[1].

Sobota: Fižolova juha[2], krompirjev pire, korenje s smetano, kuhane telečje kosti. — Zvečer: Rižota s solato. Zdrobov kipnik s čokolado.[3]

Nedelja: Riževa juha, pečena cvetača[4], telečja pečenka, solata, dušen krompir. — Zvečer: Mrzel narezek, pecivo, slane prestice.[5]

Ponedeljek: Zelenjavna juha, ribe v rižu, mešana solata. — Zvečer: Vampi s parmskim sirom.

Torek: Porova juha, dušen krompir, mešana solata, kuhane telečje kosti. — Zvečer: Jagnjetina v rižu.

Sreda: Juha z jajčnim rumenjakom, zabeljena cvetača, krompirjev pire, govedina. — Zvečer: Pljučka s krompirjem.

Pojasnila

[1]**Pljučne rezine s presnim maslom:** Sestrgaj iz kosa presne pljučne pečenke meso, da bo brez sleherne žilice, sesekljaj ga drobno ali ga zmelji v sekalnem stroju in mu primešaj soli, popra, malo sesekljane čebule ali česna, materine dušice ali majarona, presnega masla in nekoliko kar najfinejšega olja. Namaži potem kruhove rezine s presnim maslom, daj po vrhu tega nekaj nadeva, nato pa spet s presnim maslom namazano rezino. Namesto presnega masla primešaš sesekljanemu mesu lahko tudi sardelno maslo in nekoliko muškatnega oreška.

[2]**Fižolova juha:** Skuhaj pol litra fižola in ga pretlači s fižolovko vred skozi penovko. S to juho zalij bledorjavo prežganje, ako je treba, prilij še vode ali peteršiljeve juhe, pridaj pol lovorjevega lista in juho okisaj. Vanjo daš lahko opečenih ali ocvrtih žemljevih kock.

[3]**Zdrobov kipnik s čokolado:** Primešaj mrzlemu mlečnemu zdrobu za jajce presnega masla, 4 rumenjake, 3 žlice sladkorja, nastrganih limonovih olupkov ali vanilije in naposled sneg štirih beljakov. Namaži model s presnim maslom, daj vanj tako pripravljen zdrob in speci kolač v pečici. Oblij ga s stopljeno čokolado.

[4]**Pečena cvetača:** Zreži lepo cvetačo na več delov in jo skuhaj v slani vodi. Odcedi jo nato in jo zloži v namazan model, kakršnega uporabljaš za kipnike ali narastke. Medtem raztopi v kozi 10 dek presnega masla, zarumeni na njem prav bledo 1 do 2 žlici moke, pridaj 3/8 litra mleka, stepaj to nekaj časa na žerjavici in potem še tako dolgo, dokler se ne shladi. Primešaj 3 rumenjake in 3 žlice nastrganega parmskega sira. Polij s to omako cvetačo in jo peci približno pol ure v precej vroči pečici. Pečeno cvetačo prinesi kar v modlu na mizo.

[5]**Slane prestice:** Pripravi testo iz pol kile moke in toliko presnega masla kakor tehta eno jajce, iz dveh rumenjakov, enega jajca, malo stolčenega ingverja, soli, treh dek drožja in mleka. Testo naj bo trdo. Najprej ga dobro vtepi, potem ga pa daj na desko, posipano z moko in ga prav pošteno pogneti. Ko je dovolj shajano, razvaljaj posamezne kosce mesa na dolge pramene in naredi iz njih prestice, te naj spet shajajo. Potem jih daj z lopatko previdno v oslajeno vrelo vodo, kuhaj jih nekaj minut, jih vzemi spet iz kropa, posipaj jih z makom, zmešanim s soljo, položi jih na ploščo, namazano s presnim maslom in jih v pečici zarumeni.

Nimam miru, moram dati v javnost. Kupil sem zimsko suknjo in obleko, pomislite, oboje me je stalo samo din 780·—, nad vse sem zadovoljen kaj mislite kje?

TIVAR OBLEKE: Nasproti Glavne pošte, Ljubljana

Po zgledu Francozinj — *iz starega novo*

Letošnja moda je v toliko dobrohotna, da ne terja kakšnih pretiranih novotarij, torej ji utegnemo prilagoditi tudi razne stare kose naše garderobe, samo da jih nekoliko osvežimo s tem ali onim svojevrstnim domislekom. Najbrže vam je že znano, da so na področju iznajdljivosti kar največje mojstrice Francozinje. Vsak tujec, ki pride v Pariz, občuduje elegantne Parižanke in vsaka tujka si beli glavo, kako morejo biti Francozinje tako rekoč ves dan, zunaj ali doma, ljubke in elegantne.

Francoska moda je duhovita, je iznajdljiva. Prav v francoski modi je obveljal pregovor, da denar še ne pomeni vsega. Res da so obleke prvovrstnih francoskih šivilj in krojačev za naše pojme silno drage, a pripomniti moramo, da si tam kupuje obleke samo družabna elita, vse bolj tujke in

ne Francozinje same. Francozinja si navadno sešije obleko sama, bodisi po kroju, ki ji ga ureže ta ali ona šivilja ali pa po krojih, ki jih razpošiljajo razne modne revije. Kajpak, če le more, si privošči vsaj eno obleko na leto iz kakšnega znanega modnega salona, če si je pa ne more kupiti, si vsaj ogleda vse modne revije, si marsikaj zapiše in nariše, doma pa poskusi uresničiti te domisleke pri obleki, ki si jo pravkar sama kroji in šiva.

Vsaka Francozinja se zaveda, da potrebuje za dobro obleko blago, bla-

go, ki ‚lepo pade'. Dalje se zaveda, da mora biti obleka enotna, v črtah in okrasju, ne preživahna, da si je vsakdo na prvi pogled ne zapomni, a ne predolgočasna in pripravna za poznejše popravilo. Francozinja daje prednost na roko sešitim oblekam, čeprav porabi tako za šivanje več dragocenega časa. Ve pa, da je takšna obleka trpežnejša od obleke, sešite s strojem in da prihrani pri denarju, ako porabi nekaj več ur za šivanje na roko. Marsičesa bi se tudi me utegnile naučiti pri Francozinjah, predvsem dobre volje, vse prijeti v roko. Pri nas marsikatera niti ne zna zabiti žeblja, ne skrajšati predolge obleke, še preprostejših stvari se ne zna lotiti. Pri Francozinjah ni tako. Vsaka Francozinja — tudi bogata — je nekako otročje vesela, ako se lahko pohvali, da je to ali ono v svojem domu ali pri svoji garderobi sama naredila.

Sodobna Francozinja zna poleg svojega strokovnega dela še marsikatero, prav koristno stvar. Rada zve, kako se ta ali ona stvar kar najhitreje in najboljše naredi, kako kar najbolj racionalno kuhaš, kako staro obleko kar najbolj svojevrstno prenoviš, kako narediš lep senčnik, kako prevlečeš star naslanjač, kako si spleteš toplo jopico, sešiješ udobne domače copate itd. Zatorej bomo tudi me stopile zdaj pa zdaj Francozinjam v vas in se skušale pri njih česa naučiti. Danes si oglejmo, kako Francozinja prenovi staro temno obleko in staro zimsko jopico od zimskega kostima.

Takšenle zimski kostimček postane kaj kmalu dolgočasen, ako ga vsako leto znova ne osvežimo. Krzno je pa dokaj drago, zato si moramo pomagati, kakor vemo in znamo. Neka praktična Francozinja priporoča za prenovitev zimskega kostima dva lisičja repa in dve lisičji glavici. Repa si lahko priskrbiš pri kakšnih starih bosh, znano je, da se boa za vratom prej obdrgne, da pa ostane rep dolgo košat. Če ju nimaš doma, ju pa kupiš pri krznarju. Glavici kupiš pri krznarju, cena je zmerna. Kakor vidiš na sliki, si oviješ repa za vratom, glavici pa prišiješ namestu žepkov. Ali si moreš misliti kaj bolj ljubkega in originalnega?

Druga ideja ni slabša od prve: ljubek bel ovratnik, zelo mladosten in poceni. Kupiš pol metra kitajskega krepa (crêpe de china), si urežeš meter, ali poldrug meter dolg trak, ga daš obrobiti in drobno nagubati. Iz blaga, ki ti bo ostalo, si oblikuješ ovratnik, kakor vidiš na sliki, trak pa potlej prepleteš spredaj okrog ovratnika, da stoji kakor bele čopke. Letos je namesto bele garniture posebno priporočljiva garnitura iz krepa v starinski zlati barvi, a zdi se mi, da se mladim obrazkom še zmerom kar najlepše poda bela ali rožnata barva.

Mislim, da bosta ta dva domisleka marsikateri dobrodošla, v prihodnji številki vam bom postregla z novimi.

Simona

Slabo vreme

je vedno nevarno za Vaše zdravje in iz „brezpomembnega" prehlada se lahko razvije težka in dolgotrajna bolezen. Zato vzemite takoj že pri prvih znakih bolezni svetovno znane

BAYER ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

10 zapovedi za gospodinje

Nikar se ne jezite, ljube gospodinje, češ da vam ni treba zapovedi, pač pa primerne vsotice denarja, pa boste že znale dobro gospodinjiti. Res je ‚za malo denarja malo muzike' pravi naš pregovor in nočemo ga postaviti na glavo tako, ko da bi bilo dobiti za malo denarja mnogo muzike. Tega še tako spretna in praktična gospodinja ne zmore. Pač pa more za kar najmanj denarja kar najbolj spretno gospodinjiti, tako da njeni bližnji niti ne opazijo, kako spretno zna čarati.

(1) Gospodinja se mora zavedati, koliko stanejo posamezni obroki — kosilo, večerja. Zapisovati mora vse izdatke, ob koncu meseca pa primerjati te zapiske in odkriti morebitne napake. Samo točno zapisovanje ti pomore do pravilnega gospodinjstva.

(2) Gospodinja mora voditi točen seznam vse zelenjave, ki je ob določenem času kar najcenejša. Le tako pride na mizo res poceni hrana, hkrati pa nič slabša od dražje, saj narava že sama poskrbi, da je zdaj ta, zdaj druga zelenjava res poceni.

(3) Gospodinja naj premisli, kako se bo ravnala po zdravnikovem naročilu, ako mora ta ali oni član rodbine dobivati dietno hrano. Ako je dietna hrana cenejša od navadne, naj gospodinja kuha za vso družino, ako je pa dražja, pa samo za bolnika.

(4) Važna je sprememba v hrani. Nihče nima rad enolične kuhinje. Vendar nikoli ne kuhajmo, ne da bi imeli pred očmi zapovedi moderne vede o prehrani, nikoli ne uvajajmo sprememe s premočno začinjenimi jedmi.

(5) Pri sestavljanju jedilnega lista se nikar ne držimo kakor pribito starih navad, bodimo sprejemljive za vse novo, le tako bomo upravičeno veljale za sodobne gospodinje.

(6) Čeprav družina ni izbirčna, je bolje, da zakrijemo, da smo to ali ono jed pripravile iz ostankov. To je prav lahko mogoče, kajti na umetnost pripravljanja jedi in kuhanja se navadno razume samo gospodinja, včasih pa tudi njena pomočnica, domača hči. Celo ostanke torte lahko zrežemo in serviramo kot — desert.

(7) Vsaka gospodinja naj si vsaj enkrat na teden privošči prost večer. Tedaj je večerja mrzla, kar enkrat na teden tudi ni škodljivo za zdravje družine. Na našem jedilniku je takšen prost večer za gospodinjo določen v nedeljo zvečer, ko imamo redno mrzle jedi, narezke ali kaj podobnega.

(8) Priprava jedi ne sme biti predolgovezna, le malo gospodinj zna kuhati tako, da jim ostane še kaj prostega časa za druge opravke. Pri dolgem, preizdatnem kuhanju se izgube vitamini, to je za naše zdravje kaj nevarna izguba. Vsaka gospodinja naj torej pazi, da bo pri vsakem obroku tudi kakšna presna jed, zelenjava, solata, sadje. Tako si bo prihranila nekaj dragocenega časa, kajpak z zavestjo, da to njenim bližnjim ne bo škodovalo, ampak celo koristilo.

(9) Sadje naj bo vsaki gospodinji izhod iz zadrege. Sadje na nadomesti slaščice, saj je vse tako, če ne bolj zdravo kakor so zdrave razne sladkarije. Če je le mogoče, naj gospodinja servira presno sadje, in sicer pred juho.

(10) Gospodinja naj si uredi kuhno tako, da bo lahko jedla pri mizi z družino in ne da bi morala med kosilom nositi jedi na mizo kakor služkinja. Družina naj pa nekoliko potrpi, ako ne bo jed kakor bi trenil na mizi. Kjer gospodinja sama kuha, se mora družina zavedati, da ni lahko kuhati za družino, hoditi na trg in še pospravljati. Čedno pripravljena miza, okusno pripravljena jed in dobrovoljna mati, hkrati gospodinja in kuharica, na častnem mestu za mizo — takšen naj bo sodoben obed pri še tako skromni družinici.

Teta Meta

Dobra kava Vam je potrebna!

MOTOHOVA je odlična!

Vodnikov trg 5, telefon 25-77. Krekov trg 11, telefon 25-48

Domači zdravnik

Tudi nekurjene sobe moramo zračiti, nikar ne mislimo, da bodo zato hladnejše. Svež zrak samo prepreči, da se bacili in razne bolezenske klice v tvojem domu prijetno na vgnezdijo.

Med je izvrstno naravno zdravilo. Ako stalno jemo med, bomo imenitno zavarovani proti kašlju, hripavosti, raznim katarjem in tudi proti nahodu. Med namreč ubija vse bolezenske klice, še preden se morejo prav razviti. Zjutraj na tešče popijmo žlico medu v škodelici vročega mleka, pravtako zvečer, preden gremo spat. Med je tudi priporočljiv za živčne ljudi, je dobro naravno uspavalo, zato naj živčni ljudje vsak večer pojedo nekaj žlic. Pri prehladu se izvrstno obnese med v vroči limonadi. Če nas bolijo grlo, grgramo lahko toplo vodo, ki smo v njej raztopili žličko medu. Pri hripi in influenci učinkuje med zelo pomirjujoče in zdravilno.

Z okusom

izbrano blago, dobra kvaliteta, moderni vzorci in barve, ki Vam bodo ugajali, dobite po res nizki ceni pri

BRATA VLAJ

Ljubljana, Wolfova ulica 5

ZAKON GOSPODA TERBRÜGGA

Nemški napisal F. Carlsen

ROMAN

11. nadaljevanje

Skrita za nekimi vrati sem čakala, li se bo vse tako zgodilo, kakor sem lutila; in res, vse se je odigralo na-nko tako, kakor sem skovala svoj aklep. Nisem pa računala s svojo ensko naravo in slabostjo. Ko sem lišala, da se bosta dvobojevala — ar bi morala pričakovati — se je oja maščevalnost razblinila v nič. ič več se nisem veselila svojega speha in rada bi žrtvovala nekaj let vojega življenja, da ne bi prišlo do ga, a bilo je prepozno. Hotela sem regovoriti Maltitza, a vzel si mu vsa-o pravico do odstopa. Ubogi mladeič, ki sem ga zapletla v svoje pelenske načrte in ki se je z vso silo ipiral prevzeti vlogo v drami, ki sem o vprizorila jaz, ni mogel nazaj, temeč se je — kljub svoji popolni nedolžosti — postavil pred tvoj samokres, amo da me ne bi pahnil v sramoto.«

Ganjen zaradi vsebine pisma, si je Štefan pokril oči z rokama, potlej je a bral dalje.

»Zdaj, ko vaju je oba dobrotljiva revidnost pustila pri življenju in ker voja rana ni bila nevarna, sem odtopila od smrtne obsodbe nad samo boj, ki bi jo vsekakoizvršila, če bi kdo med vaju padel; zato sem storila edino, kar sem še mogla, da si rešim spotovanje in, ako je sploh še možno, saj nekoliko popravim škodo in krivico, ki sem ti jo storila — izpoveujem se ti! Tvoja žena ni nikoli niti sanjah mislila na to, da bi se ti neverila, temveč je celo odgnala Maltza, ko se ji je hotel približati; to i je sam priznal.

Zdaj te pa, dragi Štefan, prosim, da si zaradi najinega starega prijateljtva oprostiš! Nikoli več se ne bova idela. Svojo pogodbo s tukajšnjim ledališčem sem razveljavila in plaala dogovorjeno odškodnino; ko boš obil to pismo, me ne bo več v tem estu. Ne misli name kot na zločino ki je človeka pahnila v grob, temeč kot na ženo, ki te je ljubila kaor nikogar poprej in ki bi lahko z jo storil vse, kar bi hotel, samo če i ji bil privoščil le trohico ljubezni. bogom!

Ingeborga.«

Pismo je zdrknilo na tla. Štefan je lvignil glavo, kakor da bi se zbudil z težkih sanj. Ustnice so mu zadrhtele, prijel se je za glavo in zaječal. kočil je s stola, planil ven in stekel proti Magdini sobi.

Sobarica je vsa prestrašena pritekla k njemu.

»Kje je moja žena?« je vprašal hripavo.

»Gospa je v svoji spalnici, a mi je naročila, da je ne smem motiti.«

Štefan je odrinil dekle in stekel skozi salon. Pred vrati spalnice se je ustavil, ker mu je srce kar razbijalo prsih. Rahlo je pritisnil na kljuko n vstopil. Pred posteljo je klečala Magda. Glavo je imela naslonjeno na prekrižanih rokah, a ni jokala. Bila e nepremična, kakor mrtva. Niti slišala ni, da je za njo Štefan.

»Magda!«

Zdrznila se je in vztrepetala. Niti ena beseda ni prišla z njenih ustnic. Kaj spet hoče od nje? Ali še ni dovolj rpela?

»Magda... moja edina! Ali moreš pobiti, kar sem ti prizadejal?«

Magda je zardela in spet prebledela. Njene oči so vprašujoč strmele vanj. Ni razumela.

Prijel jo je za rame in z drhtečim glasom povzel:

»Prosim, da mi oprostiš mojo nesmiselno sumnjo. Zdaj vem, da ni na ebi niti sence laži in da sem bil orec in bedak, ki lahko v svoje opravičilo navede samo to, da te je brezmejno ljubil; ves svet se mi je zdel razvalinah, ko sem mislil, da si mi ezvesta.«

Klečal je pred njo in željno čakal edinega pogleda... edine besede, a ona e stala kakor marmornat kip, le oči o živele na njenem bledem obrazu.

»Poslušaj me, Magda. Takrat, ko em ti dejal, da te bom izbrisal iz svoega življenja, sem te ljubil bolj kakor daj koli poprej. Hodila sva kakor neumna otroka venomer v krogu, krug za drugim. Dovoli, da popravim, kar sem zakrivil, in začniva novo življenje. Ne silim te in se te ne dotikam, a z vsakim utripom svojega srca e čakam...«

Magda je še zmerom strmo gledala predse. Sprememba po tolikem trpljenju, ki ga je molče prenašala, je prišla prehitro, da bi mogla razumeti.

Nato je Štefan spustil njene roke, se s trpkim nasmehom obrnil in šel iz sobe.

Magda se je šele v tem trenutku zavedela.

»Štefan!« je vzkliknila. V njenem trepetajočem glasu si lahko razbral ves strah, da bi ga mogla spet izgubiti.

Z enim samim skokom je bil pri njej in jo prižel na svoje prsi. Zdelo se je, da je dvojico, ki se je celo leto mučila s premagovanjem, popadla prava vrtoglavica, ki jima je jemala zavest. Krčevito sta se objemala in se nista izpustila.

Magda se je umirila. Štefan je sedel v naslanjač in si jo posadil na kolena. Morat jo je čutiti v svojih rokah, držati jo, če je hotel verjeti, da je zdaj res njegova. Tako sta ostala nekaj časa tiho, brez besed. Magda je ovila roke okrog njegovega vratu in svoje lice pritisnila na njegovo. Dihala je mirno kakor otrok, zavedajoč se, da je v njegovem naročju varna. Zdaj pa zdaj je Štefanovo roko ponesla k svojim ustnicam, hoteč mu dokazati svojo ponižnost, ker ga je v začetku njunega zakona tako užalila s svojim ponosom.

Celo uro sta prebila tako objeta. Potlej je Magda tiho vprašala:

»A kako je prišlo do tega?«

In Štefan ji je pripovedoval o vsebini Ingeborginega pisma kar najbolj na kratko, da bi ji prihranil čim več sreče.

Magda ga je poslušala, naposled je pa dejala:

»Uboga Ingeborga!«

Njene misli so bile že daleč od teh stvari. Prižela se je k Štefanu in zašepetala:

»Ali veš od kdaj te ljubim?«

Štefan je svoj pogled uprl v njene ustnice.

»Od onega večera v Monte Carlu...«

»Ljuba moja!«

»Poglej tole, Štefan!« Izza izreza svoje obleke je potegnila tanko verižico in mu na dlan položila medaljon, ki ji ga je njegova mati poslala kot poročno darilo in na njem sta bili vrezani dve besedi: »Moje najdražje!«

Štefan jo je pogledal, kakor da ne bi razumel. Magda je odprla medaljon in mu v njem pokazala njegovo sliko.

Obsul jo je s poljubi .

»Jaz sem se pa tako dolgo mučil v samoti in hrepenenju in čakal svojo srečo, ker nisem vedel, da je tukaj. O bedak!«

In spet ju je prevzela srečna tišina. Naposled je rekla Magda:

»Pojdiva k mami!«

Ko sta šla iz sobe, je Magda boječe vprašala:

»Ali je vse to resnica! Ali niso morebiti samo sanje?«

Štefan se je tiho nasmehnil, jo vzel na svoje roke in jo po stopnicah nesel do sobe, kjer je stanovala gospa Terbrüggova s Fredom.

Ko sta vstopila, sta našla gospo Terbrüggovo samo v majhnem salonu. Samo pogledala ju je in že so ji od veselja zažarele oči; blaženo se je nasmehnila:

»Naposled, moja trmasta otroka!«

Oba je objela hkrati. Nato so sedli in se mirno razgovarjali. Gospa Terbrüggova ni niti z besedico vprašala, kako se je vsa zadeva na lepem tako srečno razpletla. Zadostovalo ji je, da je njen Štefan, ki je bil sicer tako molčeč in resen, kar sijal od sreče, kakor otrok, Magda pa ni trenila z očesom od njega, kakor bi se bala, da ga ne bi spet izgubila.

»Ali ne gresta k Fredu?« je vprašala gospa Terbrüggova. »Signa je pri njem, tudi ona je že kar naša...«

Pri Fredu je prav tako zadostovalo, da sta se samo pokazala; ni bilo treba nikakršnega pojasnjevanja. Fred je zardel od sreče, ko je zagledal brata in snaho, kako se držita okrog pasu Nežno sta ga poljubila. Signa je stopila za korak nazaj, potlej je pa z nežnim nasmehom Štefanu stisnila roko, Magda je pa rekla:

»Ni večjega greha, kakor je greh proti naravi. Ali si se zdaj sama o tem prepričala?«

Potlej sta zaljubljenca odšla v Magdine sobe. Tako je hotel Štefan, ki je dovolj dolgo živel sam, izgnan iz tega raja. Ko so se za njima zaprla vrata, je Štefan brez besed razprostrl svoje roke, Magda se je pa prižela nanj. Svetost te minute ju je ponesla daleč proč od časa in sveta, v nevidno kraljestvo sreče...

Druge jutro je stopil Štefan v materino sobo in rekel:

»Mama, moram ti povedati, da sem se odločil za ta nepremišljeni korak. Ušel ti bom z Magdo na drugo, resnično poročno potovanje... Povej to Hartwigu in osebju. Ni je sile, ki bi me odvrnila od tega sklepa.«

Gospa Terbrüggova se je od vsega srca nasmehnila.

»Prav imaš, dragi sin. Dovolj dolgo si hrepenel za svojo srečo, zdaj jo pa uživaj. Povej Magdi, da jo pozdravljam, poslavljati od nas se pa ni treba. Ostanila na potovanju, kakor dolgo vaju je volja!«

Ko je Štefan stopil v Magdino sobo, so se njene oči zasvetile, ko da ga ne bi videle že več dni. Vzel je njene roke v svoje in jih poljubil.

»Vse je pripravljeno. Kraljevič bo odpeljal svojo Pepelko. Povej mi še enkrat, da me ljubiš.«

»Bolj kakor more kdo koga ljubiti!«

Štefan ni več slišal njenega odgovora, zadušil ga je s svojimi poljubi.

— — — — — — — — — — —

Spodaj, v Fredovi sobi je sedela Signa in držala Fredovo roko v svoji. Molčal je; njegovo lepo čelo je bilo mračno, oči pa vlažne Signa ga je z bistrovidnostjo svojega lastnega trpljenja razumela.

Dolgo sta tako sedela, dokler ni Fred spregovoril:

»Veš, tako sem srečen, ker sta ona dva srečna! Žal mi je samo moje zlomljene moči in uničene mladosti, in danes bolj ko kdaj poprej, ker te ljubim!«

Signa se je nasmehnila in dejala:

»Marsikateri človek se ne more osvoboditi svojih vezi, lahko pa postane rešitelj svojega prijatelja!«

Konec.

POZOR! POZOR! V PRIHODNJI ŠTEVILKI »DRUŽINSKEGA TEDNIKA« ZAČNEMO PRIOBČEVATI NAŠ NOVI, VELIKI LJUBEZENSKI ROMAN, ENEGA NAJLEPŠIH, KAR JIH JE DOSLEJ IZŠLO V »DRUŽINSKEM TEDNIKU«. REZERVIRAJTE SI PRI SVOJEM PRODAJALCU EN IZVOD! OPOZORITE NA NOVI ROMAN TUDI SVOJE ZNANCE IN PRIJATELJE!

Francoski napisal
ARMAND MERCIER

Osveta indijske boginje

Ljubezenski roman

13. nadaljevanje

»Neizrekljivo me trpinčite. Če bi bil slutil, da vas bo moja želja, da bi se še enkrat posvetoval z dr. Lacroixom, spravila v tako neutemeljene misli, ne bi bil govoril o tem...«

»A kljub temu ste ga poklicali! Torej...«

»Mislim, da ste mi doslej zaupali. Ali vas smem nečesa prositi? Prepričani ste lahko, da imam edino željo, pomagati vam pri dovršitvi vašega dela. Dovolite, da stvar vzamem v svoje roke: tako najbolje izrabimo vsak trenutek. In to menda hočete? V vašem dokazovanju je neka pomanjkljiva točka, saj jo poznate? V mislih imam poglavje o freskah v Ajanti. Kar je prinesel vaš tajnik iz Londona, ne zadostuje. Pod vsakim pogojem moram zadelati vrzel. S pomočjo mistra Wilkinsa lahko vse popravite: pošljite ga po pojasnila na lice mesta... in sicer takoj. Med njegovo odsotnostjo ga bom prav rad nadomestoval, kakor sem že nekoč storil...«

Sir William je trenutek pomolčal. Njegove naspol zaprte oči so se odprle in prodirljivo me je pogledal.

»Vaša zahteva,« je počasi začel s pritajenim glasom, ki je v veliki sobi čudno votlo donel, »vaša zahteva je edino, na kar ne morem pristati. Rad verjamem, da bi bilo Harryjevo potovanje v Ajanto koristno, verjamem tudi, da je vaša edina želja, da moje delo v redu dokončamo, a zdaj se ne morem in nočem ločiti od mistra Wilkinsa. Bolan sem in star, starejši od svojih let... zelo dobro vem, da bo kmalu konec mojega življenja, in v tem trenutku nočem pustiti stran nikogar iz svoje okolice...

Gospod Iljić, kljub svoji mladosti ste resen človek. Življenje za vas ni bilo vselej rožnato in prijetno; vaš življenjski boj vas je zresnil in okrepil vaš značaj. Odkar vas bolje poznam, imam veliko zaupanje v vas. To vam bom zdajle vnovič dokazal, ko vam bom prvemu zaupal nekaj, česar ne vesta ne lady Smart-Millerjeva ne Harry Wilkins, kar bosta morala pa kmalu zvedeti, ker — ne ugovarjajte — bliža se moja zadnja ura...«

Sir William me ni pustil do besede in je nadaljeval z glasom, ki je zaradi napornega razgovora postal še tišji:

»Dajte, da dogovorim... ne segajte mi v besedo, prosim. Nekoč sem vam že površno pripovedoval, kako sta med mojim bivanjem v Indiji umrla major Wilkins in njegova žena in kako sem prišel do tega, da sem se zavzel za malega Harryja, da mu bom varuh in da ga bom po končanih študijah vzel k sebi. Major Wilkins je bil moj prijatelj: že najino prijateljstvo bi zadostovalo, da bi vzel malega, plavolasega, šibkega dečka za svojega... Vi bi bili na mojem mestu prav tako ravnali, kajti sin majorja Wilkinsa je bil dejansko m o j sin... Vidite, storil nisem nič drugega, kakor da sem držal obljubo, ki sem jo dal ubogi Gladys na njeni smrtni postelji. Vzgojil sem kratko in malo svojega otroka...

»Kako dolgo je že od tega! Od takrat je preteklo dvajset let...

Ne lady Dafna ne Harry ne vesta tega, a zdaj ne smem več molčati...

Razumeli boste, da se v trenutku, ko čutim, da se mi bliža smrt, ne morem ločiti od svojega sina...«

Njegov sin! Onemel sem...

Ko sem se zavedel in hotel spregovoriti, je bil sir William od napora zadremal.

Ob enajstih me je Yami poiskala v moji sobi. Ostal sem tam, ker sem bil tisti trenutek nezmožen, da bi Harryju Wilkinsu, ki sem ga nekajkrat slišal hoditi v sosednji sobi sem in tja, stopil pred oči. Kaj naj mu rečem? Razen tega moram najprej govoriti z mlado ženo, preden ukrenem kaj odločilnega.

Po načinu, kako je stopila v sobo, po njenih črnoobrobljenih očeh, po njeni živčni hoji in njeni obleki, ki je bila sicer izredno skrbno izbrana, sem takoj opazil, da je imela tudi ona prečuto noč za seboj.

Prijel sem njeno trepetajočo roko, a ni mi dala časa, da bi jo poljubil:

»Marko! Od njega prihajam. To je grozno! Vsa sem iz sebe... Zalezoval me je. Ko sem prišla iz svoje sobe, mi je prekrižal pot... Hotela sem zbežati... Toda moje noge so bile kakor ohromele, nisem mogla... Bila sem vsa otrpla od strahu... Naslonila sem se na zid in nisem mogla spregovoriti niti besede. Prišel je k meni in me spoštljivo pozdravil, toda njegova spoštljivost je v zdanjem položaju pravi zasmeh. Sklonil se je k meni in zašepetal:

‚Ne pozabite, da moram še danes imeti vaš odgovor. Toda premislil sem si: ljubše mi je, da mi ga ustno sporočite. Pričakujem vas ob petih v hotelu Nyonu. Za izgovor se posluzite ene tistih ljubkih voženj s čolnom, ki so vam bile med mojo odsotnostjo tako zelo pri srcu. Če vas pa do šeste ure ne bo, pomeni to zame odklonitev in bom moral pustiti, da pojdejo stvari svojo pot...'

Nato je odšel. Videla sem ga, ko je vzel klobuk, zapustil hišo in odšel skozi vrtna vrata...

Če mi pridete s še tako tehtnimi razlogi, je nemogoče, da bi še dalje živela v tem strahu!... Bojim se, neizrekljivo se bojim!... Zaradi tega človeka bom še zblaznela! Preden bi še enkrat preživela noč, kakršna je bila današnja, storim rajši brezpogojno vse, kar zahteva, še boljše je pa, da izginem, kajti živeti z njim je nemogoče. Sovražim ga, mrzim ga! Smrt je edini izhod... Kolikor bolj to premišljujem, tem bolj mi postaja jasno!...«

Kje je bila ponosna, nepristopna žena, ki sem jo spoznal v Parizu, kje je Yami, vesela prijateljica iz Ženeve in Nyona?... Sprememba, ki sem jo opazil v vedenju mlade žene zadnje tedne, je danes dosegla vrhunec. Pred menoj je sedelo strto bitje in jokalo, da mi je trgalo srce.

Kako se mi jo je posrečilo vsaj malo potolažiti, ne vem...

Ko je zvonec klical k jedi, je Yami ležala v mojih rokah. Poljubljal sem jo tako nežno, kakor sem le mogel, in ona se je med solzami smehljala.

Harry Wilkins se je opravičil, češ da mora v Ženevo, da poišče važen izpisek za svoje delo.

Obed je potekel molče in hitro. Mitra nama je stregel in čeprav se nama je posrečilo, da sva vsaj na zunaj ohranila mir, sva bila v srcu tako razburjena, da se nisva upala spuščati v pogovor.

Med drugo in peto uro sem moral pogledati k bolniku.

V pušilnici, pri kavi, sva se z Yami utegnila naposled dogovoriti, kaj bova prihodnje ure ukrenila.

Ali naj mladi ženi povem, kdo je Harry? Trenutek sem mislil: da, po kratkem premisleku: ne. Čemu neki? To bi njeno zmedo le še povečalo, ker bi izgubila edino upanje, da bo njen sovražnik kmalu odpotoval! Ali ni bolje, prepustiti siru Williamu, da ji razloži skrivnost, ki mi jo je zaupal zanašaje se na mojo molčečnost?

Harry Wilkins čaka Yami ob peti uri... J a z pojdem namesto nje!

Ura je štiri!

Kako hitro je minil čas!

Sira Williama že od opoldne hudo boli želodec. Zdaj leži mirno pod učinkom morfijeve injekcije, ki me je zanjo prosil... Sam mi je povedal za neki predal v njegovi sobi, kjer so ležale škatle in stekenice. Na etiketi je bilo napisano: ‚Burke & Pacefield, lekarna in drogerija, Grosvenor Road, Highbury št. 5, London...'

Ko sem se začudil zaradi tega zdravila, ki o njem nisem ničesar vedel in ki mu ga ni predpisal noben zdravnik, je dejal:

»Danes vam moram še nekaj priznati. Odkar mi je operacija pustila strahotne živčne bolečine, sem si navadno pred spanjem vbrizgnil majhno injekcijo. Samo tako sem našel n r Po operaciji mi je profesor Chauffier prepovedal morfij. Po njegovem mnenju ga nisem več potreboval. A zdravniki, dragi gospod Iljić, nimajo zmerom prav, posebno pa ne, kadar hočejo biti logični! Brez morfija nisem mogel več spati. Namesto da bi zvečer našel počitek in mir, me je vsak dan zgrabil strahovit strah pred nespečnostjo... Že zaradi tega strahu sem prečul del noči. In če sem proti jutru zadremal od preutrujenosti, so me mučile grozne sanje, ki sem se iz njih zbudil bolj utrujen, kakor sem zaspal.

Skušal sem profesorja Chauffierja omehčati. Nasmehnil se mi je. Ali naj bi se tudi na vas obrnil zaman? Tudi vi bi mi odbili. Harry je imel več sočutja z menoj in mi je priskrbel mamilo... Njemu se imam zahvaliti, da sem imel mirne noči. Med njegovo odsotnostjo sem bil zelo razburjen, ker je zaloga usahnila. Na srečo smo dobili danes mamilo pri hotelskem vratarju! Zdaj ne morem več priti v zadrego. Harry mi jih je prinesel iz Londona celo vrsto steklenic. Zadostovalo mi bo za vse dni, ki mi še ostanejo...

Molčite, doktor?... Od davi ste zvedeli mnogo presenetljivih reči, kajne? Ne jezite se name in postavite morfij na mizo poleg mene. Nikogar ne potrebujem... Lady Dafno slišim na terasi: pojdite k njej in jo prosite, naj me pred večerom več ne moti, da bom lahko užival mir, ki je zaprt v teh stekleničkah...«

Odprl sem škatlo s stekleničkami in sem eno skril. Analiziral jo bom...

Zdaj se je vse pojasnilo. Od sinoči so vzroki čudnega vedenja ljudi v moji okolici postali očitni. Medtem ko sem doslej gledal lutke iz prostora za gledalce, se mi zdaj zdi, ko da bi stal za kulisami in bi natanko videl niti, ki premikajo njih roke in noge...

Morfij!

Stavil bi, da v stekleničkah, ki jih je gospod Wilkins kupil v Londonu, ni samo morfij...

Še lahko upam! In če dokažem, kar iščem in kar se mi zdi, da imam v tej stekleničkí v roki, potlej nama ne more Harry Wilkins ničesar več storiti, pa čeprav je rodni Smart-Millerjev sin. Niti svojemu očetu niti ‚njej'.

Pozor! Pozor! Pozor!

V prihodnji številki »Družinskega tednika« prične izhajati naš novi

VELIKI LJUBEZENSKI ROMAN.

Uredništvo »Družinskega tednika« se je tudi to pot potrudilo pri izbiri novega romana, ker se zaveda, da imajo naši čitatelji izbran okus in da znajo zelo dobro ločiti dobro od najboljšega. Naš

VELIKI LJUBEZENSKI ROMAN

— začnemo ga priobčevati v prihodnji številki — je torej roman, ki ga boste radi čitali v uricah oddiha. Roman, ki vam bo v trenutkih, ko si boste zaželeli dobre besede, miru ali dobrega prijatelja, nadomestil vse to in vas popolnoma sprostil. Opozorite na

NAŠ LJUBEZENSKI ROMAN

vse svoje znance in prijatelje in ne pozabite si rezervirati en izvod prihodnje številke pri svojem stalnem prodajalcu!

UREDNIŠTVO

Novela „Družinskega tednika“

Sanje in resničnost

Napisal Franz Herzog

1. Sanje.

Polnoč je bila. Magda — zvečer, ko je legla, je imela lahno vročico — se je iznenada zbudila iz težkega sna. Tišino noči je presekal strahoten krik, bolj podoben rjovenju divje zveri kakor človeškemu glasu.

Tema noči je na lepem oživela. Pod okni je zaplesala rdečkasta svetloba bakelj, po stopnicah so se zaslišali težki koraki. Nekaj mož je sopihajoč neslo navzgor težko breme. Nato je bilo spet vse tiho.

Magda je po divjih utripih svojega srca štela sekunde grozotne napetosti. Ni se mogla ganiti, ne spregovoriti, ne misliti, vso jo je zajel občutek, da se je bilo nekaj strašnega zgodilo. Nekaj nezaslišano žalostnega, nekaj, česar ne bo mogoče nikoli več popraviti in kar je kakor sviučena peza leglo na njeno živo, zdaj razburjeno srce.

In hkrati se je že tudi zavedela, kaj je tisto strašno. Ludvika, njenega ljubljenega moža so prinesli mrtvega z lova domov. Njegov najboljši prijatelj ga je po pomoti ustrelil...

»Ni res, ni res!« je zavpila Magda. »To je laž, to so sanje! V postelji ležim in sanjam... Zjutraj se bom zbudila in spoznala, da so bile samo sanje!«

Njeni starši so stali ob njeni postelji. Oče in mati sta jokala, jo tolažila in ji ljubeče prigovarjala:

»Vstani, ubogi otrok... Niso sanje, ampak bridka resnica: tvoj mož leži mrtev v jedilnici.«

Magda si je hitro ogrnila domačo haljo in stekla proti vratom; njen mož je ležal na divanu, bled, negiben, ves v krvi. Okrog njega so stali tuji ljudje, bledi, v črnih, s krvjo oškropljenih oblekah. Zmajali so z glavami in zdihovali: Uboga, uboga vdova.«

Magda se je po prstih splazila do divana.

»Ludvik, vstani,« je dejala tiho, glas ji je trepetal od razburjenja. »Slaba šala je to, veš...«

Nato se je sama ustrašila blaznega krika, ki ji je prikipel na ustnice. Zgrudila se je na kolena, se vrgla na svojega moža, se prižela nanj in ga strastno objela.

»Vseeno mi je, naj bodo sanje ali resničnost! Če je resničnost, naju bodo pokopali skupaj, če so samo sanje, se bova skupaj zbudila...«

Spet je Magda zagledala sebe, kako se bori z grozno resničnostjo, z groznimi sanjami. Vse okrog nje je nema, svinčena tenia. Mlada žena trmasto zapre oči in hoče zaspati, pogrezniti ta strašni dogodek v moreče sanje in se čez čas, čez nekaj kratkih, a vseeno neskončno dolgih minut zbudili... A celo v tem polsnu je čutila mrzlo, težko moževo telo, negibno in mrtvo ob svojem vročem telesu...

Njena duša je pa potovala skozi spomine prelepih dni, ki sta jih preživela, preden se je zrušil nanjo ta strašni dogodek.

Pred šestimi meseci, torej komaj pred pičle pol leta, se je Magda poročila z njim. Še kot otroka sta si bila prisegla večno zvestobo, oba istih let. Ludvik morda dobro leto starejši od nje... Preden sta mogla svojo ljubezen kronati z zakonom, je morala mnogo pretrpeti, žrtvovati marsikaj. Vsi so bili proti tej poroki, celo njeni starši. Kakor zmerom se je pa odpor starejših razbil ob ljubezni in trmi zaljubljencev in naposled, vendar že, je napočil srečni trenutek, ko sta zaljubljenca za zmerom izmenjala poročne prstane.

Šest mesecev nato je zbežalo kakor en sam sončen pomladni dan. Tako mlada je bila njuna sreča, da sta se komaj drznila verjeti ji. Pogosto se jima je sanjalo, da še hodita v šolo in se samo skozi okno zaljubljeno spogledujeta. Kakor nekoč... Ko sta se po takšnih sanjah zbudila, sta se globoko oddahnila.

Vse to je prišlo zdaj na um mladi ženi, zdaj, ko je ležala ob mrzlem trupiu svojega ljubljenega moža. Magda je vedela, da samo sanja, a vseeno sta se je lotevala nekakšna mrzla žalost in nepojmljiva groza. Hotela se je zbuditi, boriti se z meglenim valovjem, ki jo je proti njeni volji gnalo s seboj, a po vsakem obupnem poskusu, da bi se prebudila, se je vsa izmučena zgrudila v neusmiljeno resničnost. Naposled je pričela v svojem obupu moliti. Zmedene besede obupa in prošenj so ji privrele na blede ustnice:

»O Gospod, daj, da bo vse, kar zdaj muči mojo dušo, samo sen. Daj, da se bom spet zbudila, da bo okrog mene luč in v mojem srcu mir...«

Njena prošnja se je izpolnila. Nekdo jo je stresel za ramo in svinčena peza je nenadno izginila z njenega srca. Zraven njene postelje je nekdo prižgal svetiljko.

»Ljubljena, kaj ti je? Zakaj jokaš v snu?«

Njen mož jo je vpraševal. Vseeno je preteklo dobre četrt ure, preden se je Magda čisto zavedla. Med strastnim ihtenjem se je prižela k svojemu možu in venomer, venomer šepetala:

»Bile so samo sanje! Kaj ne, ljubi, bile so samo sanje?«

2. Resničnost.

Kar se je zgodilo zdaj, pa niso bile več sanje, bila je gola resnica.

Bilo je petnajst let pozneje, ko je kot žrtev dvoboja v neki jahalnici padel mlad mož v najlepših letih. Njegovo smrt je zakrivil bolj nesrečen slučaj kakor pa tragedija; nihče mu ni privoščil smrti, tudi njegov nasprotnik ne, ki je streljal nanj z neverjetno slabim samokresom na 30 korakov razdalje. Ozadje njegove nenavadne smrti je bilo dokaj navadno. Dva prijatelja sta se sprla zaradi neke plavolase lepotice, beseda je dala besedo, a te besede so bile tako ostre, da jih po njunem mnenju ni bilo mogoče poravnati drugače ko z orožjem. Ko sta potlej — bolj ljudem na ljubo ko sebi — sprožila orožje drug na drugega, sta storila to z namenom, da se bosta po dvoboju spet sprijaznila in si stisnila roke. Usoda je pa hotela drugače in zdaj je bil zmagovalec čisto obupan.

»Res nisem hotel tega... Zaradi takšne malenkosti! Zdaj bi mi bilo ljubše, ako bi mi bil ubogi Ludvik prisolil zaušnico...«

Zdaj je pa čakala priče še posebno neprijetna dolžnost: morali so mrtveca izročiti njegovi družini, ki se je pa v življenju kaj malo menila zanj.

Magda, njegova žena se je pred leti ločila od svojega moža in živi zdaj pri svojih starših v provinci. Brzojavno so ji sporočili žalostno novico in že s prvim brzovlakom se je pripeljala na kraj nezgode.

Še zmerom lepa in mladostna vdova je vsa bleda stopila h krsti svojega moža. Človeško usmiljenje in ne ljubezen ji je pognalo solze v oči. Saj je bila tako rekoč vdova vse od tistega dne, ko je Ludvik z njenim spoštovanjem zapravil tudi njeno ljubezen. Ako je hotela biti odkrita sama do sebe, je morala priznati, da je usoda nekako dostojanstveno zaključila zgrešeno Ludvikovo življenje, njej pa prihranila dolgo vrsto ponižanj, ki jih je morala prenesti vse od svoje ločitve.

Magda je pokleknila na pručico ob vznožju krste. Sklenila je roke, a ni molila, njene misli so poromale v preteklost. Le kako je zaslužila to bedno življenje? Dokler jo je njen mož ljubil — bilo je komaj dobro leto — je bil do nje plemenit, dober, nesebičen. Ko je pa spoznal, da mu je žena neomejeno vdana in da je njena ljubezen do njega vsak dan močnejša, je postal sebičen in trdosrčen. Nič ni prikrival, da se je njegovo srce zanjo ohladilo, da ga ne zanimata več ne njena lepota in ne njena ljubezen. Hkrati se je pa zdelo, ko da se je šele tisti hip zavedel, kako opojno in sladko je življenje brez zakonskih vezi...

Zdaj je Magda klečala pred svojim mrtvim možem. Zavedela se je, da se po vseh krščanskih in družabnih zapovedih spodobi, da se vdova bridko razjoče in da občuti žalost, kar najgloblje žalost ne samo zaradi ljudi, ampak tudi v svojem srcu. Pa ni mogla. Če je jokala, je objokovala samo samo sebe in svoje izgubljeno življenje. V srcu ni občutila žalosti, pač pa nekakšno olajšanje, ko da bi nevarnost, ki je kar venomer grozila njej in njeni rodbini, na lepem prenehala, ko da bi po hudem viharju leglo na njeno srce zatišje.

Nato je Magda vstala, stopila h krsti in dvignila pokrov. Mrtvečev obraz je bil nekoliko ožji kakor v življenju, neskončno miren in mlad. Prav tako ga je videla neko noč v hudih sanjah, sanjalo se ji je, da so moža prinesli mrtvega z lova domov...

Magdi je šinila kri v obraz, njeno srce je spet zajel tisti strahotni občutek groze, ki jo je mučil tedaj v snu. Kakor v omotici se je naslonila na krsto in kakor tedaj v snu, so ji privrele na ustnice zmedene besede vroče, hrepeneče prošnje:

»O Vsemogočni v nebesih, daj, da bi bile vse to samo sanje... sanje vse, kar se je zgodilo v teh strašnih petnajstih letih... In daj, da bi bila sladka resnica tista davna ura sanj, ko se mi je sanjalo, da so mojega ljubljenega moža prinesli s prestreljenimi prsi iz gozda domov in ko sem sanjala, da ga bom vse svoje življenje objokovala z odrešilnimi solzami ljubezni...

NJEGOV IDEAL

Napisal Paul Elbogen

Prvič v življenju je mlado dekle gledalo sedemnajstletnega gimnazijsta Rudolfa dalj časa in ni umaknilo pogleda, ko se ji je upal s presenečenimi, široko razprtimi zrenicami pogledati v njene prodirne oči. Da, nasmehnila se je, začela se je z njim spogledovati — oh, to je vedel iz pripovedovanja svojih prijateljev, kako se takšna stvar odigrava. Zmerom znova ga je pogledovala z očitnim zanimanjem, kar ga je še bolj onesrečilo, saj je vedel, da ne more iti za njo, pa čeprav bi premagal svojo bojazljivost, kajti na drugem koncu mesta ga bo čez pol ure čakal njegov inštruktor, da ga bo pripravil za izpit iz latinščine, ki ga čaka že jutri. Vsako žrtev bi rad prestal, samo da bi smel enkrat samkrat objeti to nežno glavico, s plavimi lasmi in z lički, kakor dve jagodi, si je dejal. Takoj nato je moral pa priznati, da je za zdaj zanj latinski izpit važnejši od vsega drugega.

In vendar mu je bilo to ‚bitje‘ že od vsega začetka namenjeno. To je čutil; čakala bo, da bo končal gimnazijske in vseučiliške študije, z njim bo študirala medicinska predavanja, poročil se bo z njo, pa naj bo kar hoče. Z njo bo prepotoval tuje dežele, ob njej se bo postaral in umrl. Bogve kako ji je ime? Bržkone ima kakšno posebno poetično ime, Mirijana ali Sulamit? Kako ga je gledala; še nikoli ga ni kakšna »ženska« tako gledala — v prsih je čutil blažilno bolečino, kakor takrat, ko je pokadil prvo cigareto —, zanesljivo je tudi ona občutila usodnost srečanja! Ali naj ji, ko bo izstopila iz tramvaja, stisne v nežno ročico majhen listek? Nanj bi napisal:

»Zdaj ne morem iti z vami ... a rotim vas, pri najini skupni usodi, dajte mi priložnost, da vas bom še kdaj videl!« ali kaj podobnega. Komaj je prenesel misel, da je ne bi nikoli več videl, kakor umrlega človeka ne vidimo nikoli več! Da bi izgubil zaradi vražjega naključja priložnost, ki jo je imel samo enkrat v življenju, spoznati dekle, ki mu je za zmerom namenjena.

V tej strahoviti sekundi je dekletce še enkrat smehljaje se pogledalo gimnazijstu v oči in je izstopilo. Težko je dihal in kakor zaklet jo je nepremično motril — in res se je na stopnici še poslednjič ustavila in se smehljaje se ozrla. Takrat se je pa tramvaj že pomaknil naprej in je peljal trpinčenega šolarja njegovemu neprostovoljnemu cilju nasproti. Oh! Nikoli ne bo pozabil svoje Sulamit! Zdaj je manjkalo deset minut do šestih; torek, izstopila je pri drevoredu. Vsak torek bo ob tej uri čakal na tem mestu, dokler je ne bo spet videl. In če pride samo enkrat na leto semkaj? Ne, usoda ne more biti tako kruta! Čez kakšen mesec, morebiti čez pol leta jo bo srečal in pogovarjala se bosta iz oči v oči kakor dva stara prijatelja, kakor se pač pogovarjajo ljudje, ki so od nekdaj in za vselej namenjeni drug drugemu ...

In potlej je Rudolf v resnici čakal, čeprav ne vsak torek — kajti včasih ni mogel opustiti raznih šolskih dolžnosti in obiskov pri prijateljih — približno od tri četrt na šest do kakšnih pol sedmih na postaji pri drevoredu na ‚Sulamit‘, ki je bila v njegovem spominu pooseblјena vsa krepost tistih ženskih bitij, ki jih je kdaj oboževal: krepost njegove prve ljubezni, Frici, dvanajstletne slaščičarjeve hčerke z letovišča, neke filmske igralke in sestre Winnetousa, junaka romana, ki jo je že pred tremi leti oboževal. Rudolf je vdano čakal v zgodnji jeseni, ko je rahlo deževalo in je pihal veter, oktobra in novembra, v prvem decembrskem snegu; in vsaka ura, ki jo je zapravil s čakanjem, se mu je zdela žrtev, ki jo mora žrtvovati svoji Sulamit.

Že se je sprijaznil z mislijo — v najgloblјem kotičku je občutil kakor nekakšno osvoboditev — da je dekle ‚pozabil za vselej‘; tik pred božičem je pa stala spet pred njim v rahlem snežnem metežu. Ne da bi okleval, je stopil za njo in spregovoril sto in stokrat pripravljen in zglajen stavek:

»Draga gospodična — že šest mesecev vsak dan čakam na vas« (v resnici je bilo le tri ali kvečjemu štirikrat na teden), »na kar se je osuplo obrnila in zbadljivo vprašala — ustrašil se je njenega odločnega in »vzvišenega« glasu:

»In zakaj, če smem vprašati?«

Tudi to vprašanje je že dolgo pričakoval in odgovor nanj je imel prav tako pripravljen.

»Ker se vam takrat, ko sva se skupaj peljala v tramvaju, nisem mogel pridružiti. In ker« — glas mu je zazvenel zelo hripavo, »ste me takrat tako dolgo gledali in ste mi vrnili pogled!«

Gladko dekliško čelo se je nagubalo, potlej se je spet zjasnilo, nato se je pa dekletce na ves glas zasmejalo:

»Oh, zdaj vas poznam! Da, da, res je, neprestano sem vas morala gledati, ker —«

Hudomušno se je zahihitala in skrila svoj nosek v muf.

»Ker — ker?« je vprašal Rudolf in bel oblaček je nastal pred njegovimi usti, tako globoko je moral zasopsti.

»Zakaj ste me tako gledali, kakor me ni še nikoli gledala nobena ženska?« Konec stavka se je komaj še slišal.

Takrat je pomežiknila s svojim živim očesom, in nesramno, vendar pa kljub temu vsa zardela je obrnila glavo, da so poskočili vsi veliki kodri in je rekla:

»Prosim vas, ne zamerite mi — tako rada ga imam! Takrat sem vas morala zato tako gledati, ker ste nekoliko podobni našemu psičku Fifiju — kajne, da ne boste hudi name?« Nato se je obrnila in spet zardela in veselo odskakljala.

Rudolf je nepremično strmel za njo, kot mavrica pisan svet se je neslišno pogrezal v nič, namesto njega ga je pa zajel siv, mrzel in vse preveč resničen svet ...

KOŽA, MEHKA KOT ŽAMET, TO BO VAŠE PLAČILO!

Če ji boste privoščili hranilno Solea-kremo.

ZA BOLJŠO PREHRANO KOŽE

U SVAKO DOBA SOLEA KREMA

SOLEA krema

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH

LJUBLJANA

Humor

Vzrok

»Kaj, spet ste se ločili?«

»Da, zaradi zadnje služkinje.«

»Glej, glej, vi pa zakonolomec!«

»Nikakor ne; vzrok je ta, ker je moji ženi rekla neumna gos.«

»Ne razumem, kakšno zvezo naj ima to z ločitvijo?«

»No da, dekletu sem napisal v spričevalo, da je bila pridna in poštena!«

Poceni

»Moja žena me je pripravila ob vse premoženje!«

»Moja pa mene ob pamet!«

»No, potlej ste jo še poceni plačali!«

Kakor nalašč

Mlada slavna filmska zvezda najame novega šoferja.

»Svojih uslužbencev ne kličem rada po imenu,« mu reče. »Zato vas bom klicala z vašim priimkom. Ali ste zadovoljni?«

»Popolnoma, milostljiva!«

»Dobro, kako se pišete?«

»Anton Dragec, milostljiva!«

Previdnost

»Pred tremi meseci si menda dobil dovoljenje za šofiranje in vendar te nikoli ne vidimo šofirati!«

»Res je, dovoljenje sem dobil, a tako težko dobil, da ga ne bi rad spet koj izgubil.«

V knjigarni

»Ali bi lahko dobil knjigo: »Mož naj bo gospodar svoje žene?«

»Ne, gospod! A vprašajte v oddelku za pravljice, morebiti jo boste dobili tam.«

Dobro znamenje

»No, Jurček, kaj pa dela tvoj bolni bratec? Ali bo kmalu spet zdrav?«

»Da, danes je bil že tepen!«

Spoznanje

Janez sreča na cesti svojega dolžnika Matevža in mu jezen zakliče:

»Prepričan sem, da svojih sto dinarjev nikoli ne bom več dobil nazaj!«

Matevž ves olajšan: »Kakšna sreča! Jaz sem si pa že na vse načine belil glavo, kako naj te o tem prepričam!«

Oklevajoče

»Pravijo, da so našli neko novo Prešernovo pismo Primičevi Juliji!«

»Česa ne poveš! — Da, da, ta pošta...«

Naročajte po pošti na podlagi naših cenikov, ki jih dobite brezplačno!

Če blago ne bi odgovarjalo, ga zamenjamo ali vrnemo kupno vsoto!

Kronika preteklega tedna

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Svoje dekle je oklal in nevarno ranil iz ljubosumnosti 26letni krojaški pomočnik Lojze Salmič iz Zagorja. Dekle je bilo uslužbeno v neki slaščičarni, kjer jo je ljubosumnež napadel in z nožem in škarjami hudo ranil. Potlej je na več mestih še sebi prerezal žile. Oba sta izgubila precej krvi in se zdravita v ljubljanski bolnišnici.

Pri vasovanju je ustrelil nasilnega vasovalca Antona Rožmana gospodar Blaž iz Zdol pri Brežicah. Vasovalec mu je grozil z nožem, njegov tovariš Mirko Pajduh pa z nabitim samokresom. Ker se nista hotela na poziv, da bo streljal, vasovalca umakniti, temveč sta še naprej grozila gospodarju, je ta sprožil puško in na nesrečo zadel vasovalca. Hudo ranjenega so prepeljali v brežiško bolnišnico.

V hipnozi je razkrinkala tatico žena Ištvana Surnjaje iz Sente. Ponoči se je v njihovo hišo splazil neznan tat in odnesel nekaj denarja. Žena je rekla možu, ki je znan hipnotizer, naj jo hipnotizira, pa mu bo povedala, kdo je bil tat. To se je res zgodilo in žena je povedala, da je kradla neka ciganka, ki se bo pa kmalu spet vrnila in poskušala krasti. Mož je naznanil orožnikom, ki so prišli čakat ciganko. Ciganka je res prišla in priznala tatvino.

Volk je raztrgal otroka v zibelki v vasi Pruščici v Bosni. Mati je šla iz hiše po opravkih, pri 18mesečnem otroku je pa pustila 7letno deklico. V hišo se je priklatil sestradan volk in raztrgal otroka v zibelki, dekletce se je pa skrilo za peč. Ko se je mati vrnila, je srečala med vrati volka s krvavim gobcem.

Radio Ljubljana
od 8. do 14. dec. 1938.

ČETRTEK 8. DECEMBRA

9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve ■ 10.15: Verski govor ■ 10.30: Plošče ■ 11.30: Opoldanski koncert ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta ■ 14.00: Otroška ura ■ 17.00: Kmet. ura ■ 17.30: Ura lahke glasbe ■ 18.15: Tolminška zgodba ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Koncert orkestralnih suit ■ 21.20: Solistični koncert ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Pesmice za krajši čas ■ Konec ob 23. uri.

PETEK 9. DECEMBRA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Ženska ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Francoščina ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: O izseljencih ■ 20.00: Prenos koncertnega večera zagrebške radijske postaje ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA 10. DECEMBRA

12.00: Pesem, glasba, ples ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Pesem, glasba, ples ■ 14.00: Napovedi ■ 17.00: Otroška ura ■ 17.40: Plošče ■ 17.50: Pregled sporeda ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Pogovori s poslušalci ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Beseda k prazniku ■ 20.00: O zunanji politiki ■ 20.30: XII. večer muzikomedijantov ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA 11. DECEMBRA

8.00: Kvintet pihal ■ 9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Plošče ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve v Ljubljani ■ 11.00: Plošče ■ 11.30: Koncert in Radijski orkester ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Kvartet Fantje na vasi in plošče ■ 17.00: Kmet. ura ■ 17.30: Plošče ■ 18.00: Koncert lahke glasbe ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Orkestralno društvo Glasbene Matice ■ 21.10: Plošče ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 12. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zdravniška ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Kulturna kronika ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Spominski večer ob dvajsetletnici smrti Ivana Cankarja ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

TOREK 13. DECEMBRA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Radijski šramel ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Verski svet in njegove osobine ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Vesela tedenska kronika ■ 20.00: Radijski orkester ■ 21.10: Klavirski koncert ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Samospevi ■ Konec ob 23. uri.

SREDA 14. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.30: Plošče ■ 18.40: Vzgoja in prirojene sposobnosti ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos iz ljubljanske opere ■ Konec ob 23. uri.

Jaz moram biti v vsaki ročni torbici!

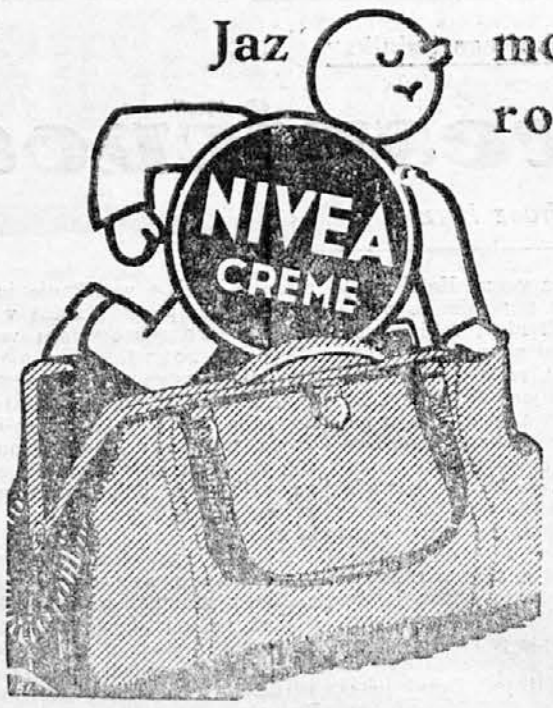

Ravno ob vlažnem in mrzlem vremenu je nujno potrebno, da imate pri sebi NIVEO, da si morete poljubno večkrat namazati kožo z NIVEO. S tem zagotovite svoji koži trajno varstvo pred vplivom slabega vremena in si ohranite mladostno, zvežo in zdravo barvo

TRTA
Cepljenke najplemenitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 5BB, teleki 8B, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno, dobavljajo:
Prvi jugoslovenski loznjaci, Daruvar.
Zahtevajte cenike.

Pravi smučarski čevlji vedno na zalogi. Izdelujejo tudi po meri staropriznana tvrdka
A. Zalokar
Ljubljana
Mestni trg 19
Popravila se sprejemajo

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

PATENT „KRALJICA PEČI"
ki se naloži le enkrat dnevno in greje ves dan, je v zalogi pri
A. SEMENIČ IN DRUG
Ljubljana, Miklošičeva cesta 15

Pri Ženkotu
je nova trgovina stekla, porcelana in kuhinjske posode
EVGEN HRIBAR
LJUBLJANA
Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da smo se preselili na
TYRŠEVO CESTO 51
poleg kavarne „Majcen"

MOŠKI!

Za zdravljenje spolne slabosti
seksualne impotence, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskusite originalne neškodljive
HORMO-SEKS-pilule
Dobe se v vseh lekarnah.
30 pilul . . . . din 84·—
100 pilul . . . . din 217·—
300 pilul . . . . din 560·—
Zahtevajte samo originalne „Hormo-Seks" pilule, ki so zunaj na škatlici opremljene z zaščitno znamko. Po pošti razpošilja lekarna L. BAHOVEC, Ljubljana. Glavna zaloga „Vis-Vit" kem. laboratorij, Zagreb, Langov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 856-37.

POZOR GOSPODINJE!
Najceneje ste postrežene s
KURIVOM pri tvrdki
RUDOLF VELEPIČ
trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 27-08
Ravno tam se dobijo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD
CENA DIN 15·—

Poravnajte naročnino!

Poceni boste kupovali
vse kar potrebujete, ako zahtevate
naš brezplačni katalog
Kastner & Öhler
Gazen Hilgerdenk

FR. P. ZAJEC
IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA - STARI TRG 9
Velika izbira vsakovrstnih naočnikov, povečevalnih stekel, daljnogledov, toplomerov, barometrov, barotermometrov, hygrometrov itd. — Raznovrstne ure, zlatnina in srebrnina. — Ceniki brezplačno

Dežne plašče
HUBERTUS, TRENCHCOATI, OBLEKE itd. si nabavite najboljše in najceneje pri
Preskerju
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

MALI OGLASI
2500 DINARJEV potrebujete, da zaslužite mesečno 1000 dinarjev doma. Postranski zaslužek. Pišite: »ANOS« Maribor, Orožnova.

CONTINENTAL
pisarniški stroji

Pisalni stroji za pisarno in potovanje,
računajoči pisalni stroji,
stroji za seštevanje in odštevanje.
Različni modeli knjigovodstvenih strojev
ter knjigovodstvenih avtomatov.

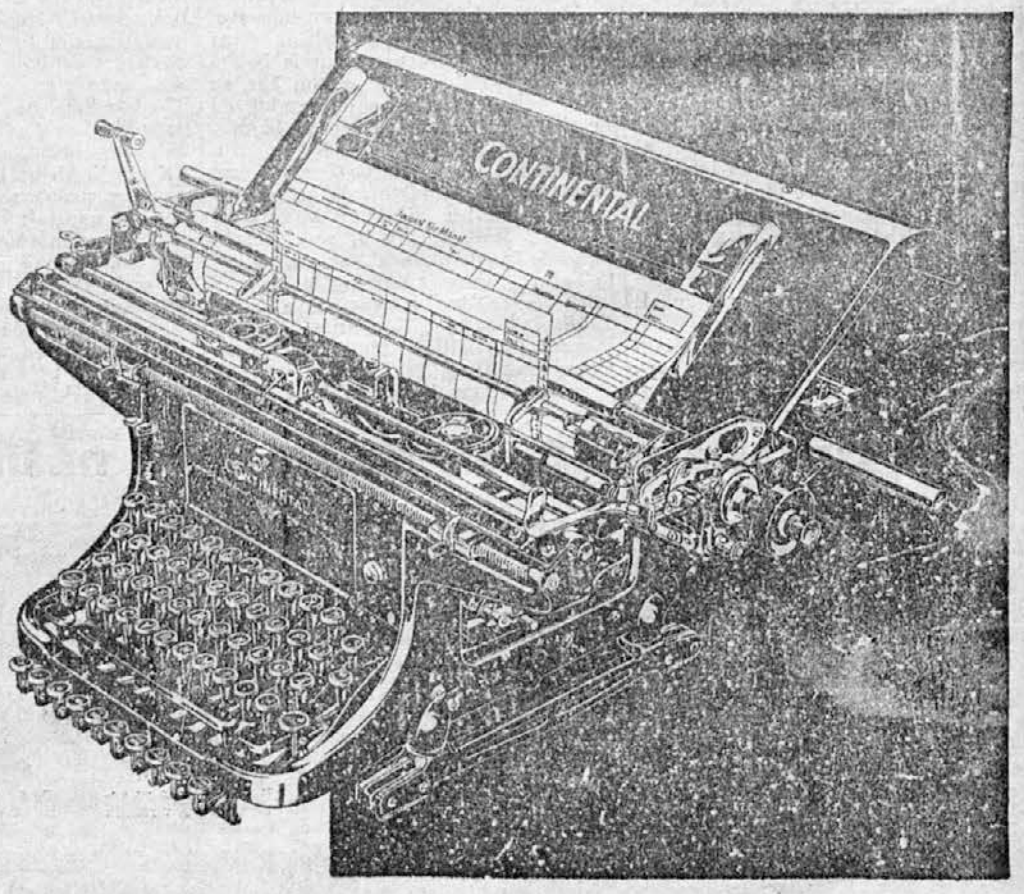

IVAN LEGAT - MEHANIK

MARIBOR
VETRINJSKA 30
Tel. int. 24-34

LJUBLJANA
PREŠERNOVA 44
Tel. int. 26-36

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek — vsi v Ljubljani.